

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ Ρ.Α.Α.Ε.Υ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. Ε-160/2023

Επί των όρων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Οικιακούς Πελάτες καθώς και σε μη Οικιακούς Πελάτες με ισχύ παροχής μέχρι 25kVA σε συνέχεια της λήξης των έκτακτων ρυθμίσεων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022

Ο Κλάδος Ενέργειας της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων,
Ενέργειας και Υδάτων

Κατά την τακτική συνεδρίαση της Σύμβουσής του, στην έδρα της Αρχής, την 21^η Σεπτεμβρίου 2023

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4001/2011 «Για τη Λειτουργία Εννεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις», όπως ισχύει (ΦΕΚ Α '179/22.08.2011), όπως ισχύει.
2. Την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ».
3. Το άρθρο 138 του ν. 4951/2022 «Θέσπιση έκτακτων ρυθμίσεων μεταβατικού χαρακτήρα στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για την άμβλυση των οικονομικών συνεπειών της ενεργειακής κρίσης» (ΦΕΚ Α'129/04.07.2022).

4. Τις διατάξεις του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες (ΦΕΚ 832 Β' 09.04.2013), όπως ισχύει.
5. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΤΕΟΠΥ/54227/4 Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «*Παράταση περιόδου ισχύος Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ηλεκτρικής Ενέργειας) του άρθρου 12Α του ν. 4425/2016 (Α'185)*» (ΦΕΚ Β' 3312/18.05.2023).
6. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/80965/1519 Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «*Παράταση περιόδου ισχύος Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ηλεκτρικής Ενέργειας) του άρθρου 12Α του ν. 4425/2016 (Α' 185)*» (ΦΕΚ Β' 4802/28.07.2023).
7. Την Απόφαση ΡΑΕ 409/2020 «*Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη διαφάνεια και την επαληθευσσιμότητα των χρεώσεων στο ανταγωνιστικό σκέλος των τιμολογίων ΧΤ*» (ΦΕΚ Β'1364/14.04.2020).
8. Την Απόφαση ΡΑΕ 389/2022¹«*Για την τροποποίηση της υπ' αρ. 967/2021 Απόφασης ΡΑΕ «Κατευθυντήριες Οδηγίες για την υιοθέτηση πρότυπου εγγράφου "Αίτησης Προσφοράς Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας ΧΤ" και υποδείγματος "Λογαριασμού Κατανάλωσης ΧΤ" προκειμένου για την ενδυνάμωση των καταναλωτών και την ενίσχυση των αρχών της διαφάνειας, της ευχερούς κατανόησης και της συγκρισιμότητας, σε προσυμβατικό και συμβατικό πλαίσιο» - Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο*»
9. Την από 22.03.2022 Ανακοίνωση της ΡΑΕ «*Σχετικά με την Τροποποίηση Συμβάσεων Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας και Δικαιώματα Καταναλωτών*».
10. Την από 12.06.2023 έως και 19.06.2023 Διαβούλευση της ΡΑΕ «*Σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25 kVA) κατά το άρθρο 23 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει*» (<https://www.rae.gr/diavoulefseis/66368/>).
11. Το υπ' αρ. πρωτ. 317 έγγραφο της Ένωσης Καταναλωτών «ΕΚΠΟΙΖΩ» με θέμα «*Αίτημα Συνάντησης σχετικά με τη δημόσια διαβούλευση της ΡΑΑΕΥ "Σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25 kVA) κατά το άρθρο 23 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει"*» (υπ'αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352288/14.06.2023).
12. Το υπ' αρ. πρωτ. 318 έγγραφο της Ένωσης Καταναλωτών «ΕΚΠΟΙΖΩ» με θέμα «*Συμμετοχή/Σχόλια της ΕΚΠΟΙΖΩ στη Δημόσια Διαβούλευση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25 kVA) κατά το άρθρο 23 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει*» (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352544/19.06.2023).
13. Το από 16.06.2023 έγγραφο του Κέντρου Προστασίας Καταναλωτών «ΚΕΠΚΑ» με θέμα «*Δημόσια Διαβούλευση - μέτρα λιανικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας*» (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352487/16.06.2023).
14. Το υπ' αρ. πρωτ. 28670 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής «Συνήγορος του Καταναλωτή» με θέμα «*Συμμετοχή στη δημόσια διαβούλευση της 12ης Ιουνίου 2023 σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια Ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες, κατά το άρθρο 23 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει*» (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352543/19.06.2023).

¹ https://www.rae.gr/wp-content/uploads/2022/06/389_2022.pdf

15. Το από 16.06.2023 έγγραφο της Εταιρείας «Clarus ESCO» με θέμα «*Διαβούλευση της 12/6 σχετικά με ρυθμιστικά μέτρα στην προμήθεια σε Μικρούς Πελάτες*» (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352460/16.06.2023).
16. Το από 16.06.2023 έγγραφο της Εταιρείας «VOLTON ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.» με θέμα «*Δημόσια Διαβούλευση Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25 kVA) κατά το άρθρο 23 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει*» (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352489/16.06.2023).
17. Το υπ' αρ. πρωτ. ΔΡΥΘ/Ε.Κ.108224/942 Έγγραφο της Εταιρείας «ΔΕΗ Α.Ε.» με θέμα «*Συμμετοχή της ΔΕΗ Α.Ε. επί της Δημόσιας Διαβούλευσης της ΡΑΑΕΥ σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας*» (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352539/19.06.2023).
18. Το υπ' αρ. πρωτ. ΕΠΑ 1081 έγγραφο της Εταιρείας «Φυσικό Αέριο Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας Α.Ε.» με θέμα «*Δημόσια Διαβούλευση Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25 kVA) κατά το άρθρο 23 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει*» (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352545/19.06.2023).
19. Το υπ' αρ. πρωτ. EL/SON14352 έγγραφο της Εταιρείας «ELPEDISON Α.Ε.» με θέμα «*Δημόσια Διαβούλευση ΡΑΑΕΥ σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25 kVA)*» (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352542/19.06.2023).
20. Το υπ' αρ. πρωτ. 27014/ΜΑ έγγραφο της Εταιρείας «ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.» με θέμα «*ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. ΣΤΗ «Δημόσια διαβούλευση Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25 kVA) κατά το άρθρο 23 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει*» (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352540/19.06.2023).
21. Το υπ' αρ. πρωτ. Ο-40377 έγγραφο της Εταιρείας «NRG SUPPLY & TRADING S.A.» με θέμα «*Συμμετοχή nrg στη ΔΔ ΡΑΑΕΥ για ρυθμιστική οδηγία σε Μικρούς Πελάτες έως 25 kVA*» (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352625/20.06.2023).
22. Το υπ' αρ. πρωτ. 7490 έγγραφο της Εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΕΡΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ-ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ» με θέμα «*Επιστολή Ζερίθ επί της ΔΔ σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ΗΕ σε Μικρούς Πελάτες (έως 25 kVA)*» (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352623/20.06.2023).
23. Το υπ' αρ. πρωτ. 23012 έγγραφο του Ελληνικού Συνδέσμου Προμηθευτών Ενέργειας (ΕΣΠΕΝ) με θέμα «*Επιστολή ΕΣΠΕΝ 23012: Δημόσια Διαβούλευση ΡΑΑΕΥ σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25 kVA)*» (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352600/20.06.2023).
24. Το από 19.06.2023 έγγραφο του Ινστιτούτου Καταναλωτών (ΙΝΚΑ) με θέμα «*ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΙΝΚΑ ΓΟΣΕ ΕΠΙ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΡΑΕ βάσει των διατάξεων του άρθρου 23 του ν. 4001/2011*» (υπ' αρ.πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352546/19.06.2023).
25. Το από 17.06.2023 έγγραφο καταναλωτή με θέμα «*Θέσπιση έκτακτων ρυθμίσεων μεταβατικού χαρακτήρα στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για την άμβλυση των οικονομικών συνεπειών της ενεργειακής κρίσης*» (υπ' αρ.πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-352640/20.06.2023).

26. Την από 22.06.2023 Ανακοίνωση² των ανωτέρω Αποτελεσμάτων της Δημόσιας Διαβούλευσης στην ιστοσελίδα της Αρχής με θέμα «Αποτελέσματα Δημόσιας Διαβούλευσης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25kVA) κατά το άρθρο 23 του ν.4001/2011, όπως ισχύει».
27. Το γεγονός ότι με την παρούσα Απόφαση επιβάλλονται ρυθμιστικά μέτρα κανονιστικού χαρακτήρα και ως εκ τούτου σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4001/2011 η Απόφαση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως,
28. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Σκέφθηκε ως εξής:

I. Η αναδιοργάνωση της λιανικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας κατόπιν λήξης ισχύος των έκτακτων ρυθμίσεων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022 - Η αναγκαιότητα θέσπισης ειδικού ρυθμιστικού πλαισίου για την ομαλή μετάβαση στο πάγιο πλαίσιο οργάνωσης της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας

Επειδή, με το άρθρο 138 του ν. 4951/2022 η Πολιτεία προχώρησε στη «θέσπιση έκτακτων ρυθμίσεων μεταβατικού χαρακτήρα στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για την άμβλυση των οικονομικών συνεπειών της ενεργειακής κρίσης», οι οποίες προβλέπουν μεταξύ άλλων ότι «1. Για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από την 1η Αυγούστου 2022 έως την 1η Ιουλίου 2023 δεν εφαρμόζεται σε κυμαινόμενα τιμολόγια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας χρέωση ρήτρας αναπροσαρμογής ή αντίστοιχης ρήτρας, η οποία συνδέεται με τη διακύμανση μεγεθών της χονδρεμπορικής αγοράς, είτε πρόκειται για τιμολόγια με διακριτή αναγραφή της ανωτέρω ρήτρας είτε για τιμολόγια χωρίς διακριτή αναγραφή αυτής. Η περίοδος ισχύος του πρώτου εδαφίου δύναται να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή να λήξει πριν την 1η Ιουλίου 2023, εφόσον δεν διατηρείται σε ισχύ ο προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας κατά το άρθρο 12Α του ν. 4425/2016 (Α' 185)».

Με τα άρθρα 3 και 4 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΓΕΟΠΥ/54227/4 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Παράταση περιόδου ισχύος Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ηλεκτρικής Ενέργειας) του άρθρου 12Α του ν. 4425/2016 (Α' 185)» (ΦΕΚ Β' 3312/18.05.2023), η περίοδος ισχύος της απαγόρευσης εφαρμογής χρέωσης ρήτρας αναπροσαρμογής ή αντίστοιχης ρήτρας παρατάθηκε έως την 30η Σεπτεμβρίου 2023. Ακολούθως παρατάθηκε

² <https://www.rae.gr/diavoulefseis/66983/>

εκ νέου έως την 31η Δεκεμβρίου 2023 δυνάμει των άρθρων 3 και 4 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/80965/1519 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «*Παράταση περιόδου ισχύος Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ηλεκτρικής Ενέργειας) του άρθρου 12Α του ν. 4425/2016 (Α' 185)*» (ΦΕΚ Β' 4802/28.07.2023).

Δεδομένης της σταθεροποίησης των παραμέτρων που συνδέονται με τον ενεργειακό εφοδιασμό, ιδίως σε σχέση με τη διαθεσιμότητα ισχύος και τον βαθμό διακύμανσης των τιμών παροχής της, διαφαίνεται ότι εκλείπει η αναγκαιότητα επιμήκυνσης των μηχανισμών διόρθωσης της αγοράς και συνεπώς της περιόδου ισχύος έκτακτων ρυθμίσεων μετά την 31.12.2023.

Ωστόσο, η ομαλή μετάβαση στο πάγιο καθεστώς της οργάνωσης της αγοράς προμήθειας προϋποθέτει τη λήψη υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί, ένεκα ιδίως του γεγονότος ότι οι ειδικές ρυθμίσεις του άρθρου 138 του ν. 4951/2022, οι οποίες ισχύουν ήδη για μακρό χρονικό διάστημα, παρεκκλίνουν από θεμελιώδεις προβλέψεις του κανονιστικού – ρυθμιστικού πλαισίου, όπως κατεξοχήν είναι τα είδη των προσφερόμενων τιμολογίων και οι όροι παροχής τους. Προκύπτει συνεπώς η ανάγκη για την θέσπιση μέτρων που θα εγγυηθούν υπό όρους νομικής ασφάλειας την ομαλή μετάβαση στις νέες συνθήκες της αγοράς.

Ως εκ τούτου, η Αρχή, στο πλαίσιο των ευρύτατων εποπτικών και ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων που διαθέτει, δυνάμει τόσο του ενωσιακού όσο και του εθνικού πλαισίου, ιδίως κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των άρθρων 3, και 22-24 και 34-36 του ν. 4001/2011, προκειμένου για την εύρυθμη και ανταγωνιστική λειτουργία της λιανικής αγοράς, την άρση τυχόν στρεβλώσεων και, κυρίως, την προστασία των καταναλωτών και την ενδυνάμωσή τους, ώστε να δύνανται να απολαύουν τα οφέλη που εγγυάται η απελευθερωμένη ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας, κρίνει ότι η διασφάλιση των ανωτέρω στόχων δημοσίου συμφέροντος δύναται να επιτευχθεί –υπό τις παρούσες ιδιόζουσες συνθήκες– μόνο με τη θέσπιση ειδικού ρυθμιστικού πλαισίου που θα αποβλέπει στην ομαλή προσαρμογή προμηθευτών και πελατών στο πλαίσιο οργάνωσης των συμβατικών σχέσεων, όπως αυτό είχε τεθεί με τον Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (εφεξής ΚΠΗΕ). Σε περίπτωση μη-παρέμβασης της Αρχής, η διαδοχική εφαρμογή δύο απολύτως διαφορετικών καθεστώτων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας θα λειτουργούσε επαχθώς για τους καταναλωτές, οι οποίοι –σε αντίθεση με τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας– δεν έχουν τον ίδιο βαθμό κατανόησης του εφαρμοζόμενου πλαισίου ούτε και την ίδια ικανότητα έγκαιρης και αποτελεσματικής ανταπόκρισης σε ραγδαία μεταβαλλόμενες συνθήκες, ώστε

να δύνανται να λάβουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των εννόμων συμφερόντων τους. Αντιστοίχως η εφαρμογή διαφανών κανόνων για τη μετάβαση θα διευκολύνει τη δραστηριοποίηση των προμηθευτών σε πλαίσιο νομικής ασφάλειας και υγιούς ανταγωνισμού. Για τους ανωτέρω λόγους, προσήκει η διαμόρφωση ειδικού ρυθμιστικού πλαισίου, το οποίο θα λαμβάνει ισόρροπα υπόψη τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αμφοτέρων των μερών και θα διασφαλίζει ότι η επαναφορά στην ισχύ των πάγιων διατάξεων του ΚΠΗΕ θα πραγματοποιηθεί υπό όρους που διασφαλίζουν τη διαφάνεια, τον ίσο και υγιή ανταγωνισμό, τη νομική ασφάλεια και την προαγωγή κλίματος εμπιστοσύνης.

Επειδή, ειδικότερα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του ν. 4001/2011, η ΠΑΕ δύναται να επιβάλει ρυθμιστικά μέτρα, με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής των διατάξεων της εσωτερικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, την ύπαρξη συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και την εν γένει εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό η Αρχή κατ' ενάσκηση των αρμοδιοτήτων της, έθεσε σε δημόσια διαβούλευση πρόταση για την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Οικιακούς Πελάτες, και σε μη Οικιακούς Πελάτες με ισχύ παροχής έως 25 kVA. Ειδικότερα, η πρόταση της Αρχής αφορούσε στην αποσαφήνιση ή/και επίρρωση βασικών ρυθμίσεων, όπως το δικαίωμα αλλαγής προμηθευτή χωρίς οικονομική επιβάρυνση για τους καταναλωτές που διαθέτουν κυμαινόμενο τιμολόγιο, το δικαίωμα δωρεάν λήψης έγχαρτων λογαριασμών και την υποχρέωση σύναψης σύμβασης κατά τα προβλεπόμενα στον ΚΠΗΕ, ως προϋπόθεση για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας.

II. Η από 12.06.2023 έως και 19.06.2023 Δημόσια Διαβούλευση της ΠΑΕ «Σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25 kVA) κατά το άρθρο 23 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει»

A. Βασικές αρχές που διέπουν τη δραστηριότητα της προμήθειας.

Όπως αναφέρεται και το προοίμιο της Δημόσιας Διαβούλευσης που διενήργησε η Αρχή, βασικές αρχές που διέπουν την δραστηριότητα της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και καθοδηγούν για την αντιμετώπιση των κρίσιμων ζητημάτων, που ετέθησαν πριν την έναρξη ισχύος του άρθρου 138 του ν. 4951/2022 αλλά και αναμένεται να ανακύψουν εκ νέου με τη λήξη των ειδικών έκτακτων μέτρων είναι οι εξής:

«Α. Η δραστηριότητα της Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4001/2011, όπως ισχύει και συμπληρωματικά του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής

Ενέργειας, οι οποίες ερμηνεύονται και εφαρμόζονται σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο (Οδηγία 2019/944/ΕΕ).

Β. Οι Καταναλωτές έχουν δικαίωμα ελεύθερης επιλογής Προμηθευτή. Η διαδικασία αλλαγής Προμηθευτή δεν επιφέρει οικονομική επιβάρυνση για τους Οικιακούς Πελάτες και τις μικρές επιχειρήσεις. Οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας δεν επιτρέπεται να επιβάλλουν τέλος τερματισμού σύμβασης, στους Τελικούς Πελάτες που καταγγέλλουν οικειοθελώς συμβάσεις Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας κυμαινόμενης τιμής πριν από τη λήξη της σύμβασης. Κάθε επιβολή ρήτρας πρόωρης αποχώρησης σε πρόγραμμα κυμαινόμενης τιμής θεωρείται καταχρηστική.

Γ. Η Προμήθεια επιτρέπεται μόνο μετά από τη σύναψη Σύμβασης Προμήθειας μεταξύ Προμηθευτή και Τελικού Πελάτη. Οι γενικοί και ειδικοί όροι της Σύμβασης Προμήθειας πρέπει να είναι συμβατοί με τις αρχές της καλής πίστης και της τήρησης των συναλλακτικών ηθών, και να καθίστανται εν γνώσει του Τελικού Πελάτη πριν από τη σύναψη της Σύμβασης Προμήθειας σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Απόφαση ΡΑΕ 389/2022.

Δ. Η έκδοση των λογαριασμών κατανάλωσης εκ μέρους των προμηθευτών γίνεται δωρεάν. Χρεώσεις για αποστολή έγχαρτων λογαριασμών είναι απολύτως παράνομες.

Ε. Εφόσον δεν τεθούν σε ισχύ, κατόπιν νομοθετικής πρωτοβουλίας, ειδικοί όροι που θα αφορούν στη μετάβαση – μετάπτωση των καταναλωτών, οποιαδήποτε υπαγωγή Πελάτη σε προϊόν Προμηθευτή προϋποθέτει την συναίνεσή του, η οποία αποτυπώνεται με την υπογραφή σχετικής Σύμβασης Προμήθειας».

Αναφορικά με τις ανωτέρω βασικές αρχές που διέπουν τη δραστηριότητα της Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως επεσήμανε η ΡΑΑΕΥ στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, ισχύουν τα ακόλουθα:

(α) Όσον αφορά στο τέλος πρόωρης αποχώρησης, απαγορεύεται η επιβολή του σε κυμαινόμενα προϊόντα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Αναλυτικότερα, η παρ. 4 του άρθρου 47 του ν. 4001/2011, η οποία θεσπίσθηκε σε εναρμόνιση με το ενωσιακό δίκαιο (Οδηγία 2019/944/ΕΕ, άρθρο 12 παρ. 2 και 3), προβλέπει ότι «4. *Ειδικά για την ηλεκτρική ενέργεια, κατά παρέκκλιση της παρ. 1, επιτρέπεται στους προμηθευτές ή στους συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση, να επιβάλλουν τέλος τερματισμού σύμβασης, στους πελάτες που καταγγέλλουν οικειοθελώς συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σταθερής τιμής ορισμένου χρόνου, πριν από τη λήξη της σύμβασης, υπό τον όρο ότι το εν λόγω τέλος προβλέπεται από σύμβαση την οποία έχει συνάψει οικειοθελώς ο πελάτης και ανακοινώνεται σαφώς στον πελάτη, πριν από*

τη σύναψη της σύμβασης.». Συνεπώς, από την ανωτέρω διατύπωση του νόμου προκύπτει ρητά η απαγόρευση πρόβλεψης του εν λόγω τέλους σε προϊόντα ηλεκτρικής ενέργειας κυμαινόμενης χρέωσης.

(β) Όσον αφορά στη δωρεάν λήψη των λογαριασμών, η παράγραφος 6 του άρθρου 47 του ν. 4001/2011 προβλέπει σαφώς σχετικό δικαίωμα υπέρ των Πελατών ηλεκτρικής ενέργειας, σε εναρμόνιση με την Οδηγία 2019/944 (άρθρο 18 παρ.2): «6. Οι Πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας λαμβάνουν δωρεάν όλους τους λογαριασμούς και τις πληροφορίες τιμολόγησης.».

(γ) Όσον αφορά στην έγκυρη προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, κατά το πλαίσιο, η συμβατική σχέση προϋποθέτει την υπογραφή σύμβασης προμήθειας. Συγκεκριμένα, η παρ. 2 του άρθρου 47 του ν.4001/2011 προβλέπει: «2. Η Προμήθεια επιτρέπεται μόνο μετά από σύναψη Σύμβασης Προμήθειας μεταξύ Προμηθευτή και πελάτη. Η Σύμβαση Προμήθειας συνάπτεται κατόπιν προσφοράς Προμήθειας, την οποία καταρτίζει και υποβάλλει ο Προμηθευτής στον Πελάτη κατόπιν αίτησής του.».

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 2 του ν. 4001/2011 «Οι γενικοί και ειδικοί όροι της Σύμβασης Προμήθειας πρέπει να είναι συμβατοί με τις αρχές της καλής πίστης και τήρησης των συναλλακτικών ηθών, και να καθίστανται εν γνώσει του πελάτη πριν από τη σύναψη της Σύμβασης Προμήθειας». Επιπλέον, με τον Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας ρυθμίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των Προμηθευτών και των Πελατών τόσο κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων και της σύναψης της μεταξύ τους σύμβασης, όσο και κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων. Ειδικότερα, το άρθρο 12 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας προβλέπει την υποχρέωση κατάρτισης και διάθεσης τυποποιημένων εντύπων στα οποία περιλαμβάνεται το Έντυπο Αίτησης Προσφοράς Προμήθειας καθώς και οι Γενικοί Όροι Σύμβασης Προμήθειας. Επιπλέον, το άρθρο 17 του Κώδικα σχετικά με την Προσφορά Προμήθειας, προβλέπει ότι αυτή περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον την προτεινόμενη Σύμβαση Προμήθειας, με τους Γενικούς Όρους και τυχόν ειδικούς που προτείνονται, την προτεινόμενη διάρκεια ισχύος της Σύμβασης Προμήθειας, καθώς πλήρη και αναλυτική περιγραφή των προσφερόμενων Τιμολογίων Προμήθειας με διακριτή αναγραφή των Χρεώσεων Προμήθειας, των Ρυθμιζόμενων Χρεώσεων και τυχόν επιπρόσθετων ειδικών όρων τιμολόγησης, διάρκεια ισχύος και ενδεχόμενη μεθοδολογία αυτόματης προσαρμογής Χρεώσεων Προμήθειας και εκτίμηση του συνολικού ετήσιου κόστους βάσει της Προσφοράς Προμήθειας.

Αναφορικά με τη δωρεάν λήψη λογαριασμών, η Αρχή διαπίστωσε ότι, παρά τις σαφείς επιταγές του εθνικού και ενωσιακού πλαισίου, είναι αναγκαία η παρέμβασή της για την

αποτελεσματική διασφάλιση του ανωτέρω δικαιώματος των καταναλωτών. Ειδικότερα, η Αρχή θεωρεί κρίσιμο να προληφθούν περιπτώσεις διακρίσεων εις βάρος των καταναλωτών που προτιμούν τους έγχαρτους λογαριασμούς, έναντι αυτών που εκδίδονται και αποστέλλονται με ψηφιακό τρόπο, δεδομένου ότι οι εν λόγω διακρίσεις προωθούνται μέσω μίας καταχρηστικής διαφοροποίησης των προσφερόμενων προϊόντων προμήθειας ή/και διαφοροποίησης της τιμής τους.

Σε σχέση με το μη-επιτρεπτό της επιβολής ρήτρας πρόωρης αποχώρησης σε κυμαινόμενα προϊόντα, η Αρχή θεωρεί επιβεβλημένη την παρέμβασή της για την προστασία του σκοπού του ενωσιακού και εθνικού νομοθέτη και την αποτροπή χρεώσεων, που –ανεξαρτήτως της ονομασίας τους– λειτουργούν, άμεσα ή έμμεσα, με κύρωση λόγω τερματισμού της σύμβασης ή αλλαγής προμηθευτή.

Περαιτέρω διαπιστώθηκε ότι σημαντικός αριθμός Πελατών δεν διαθέτει ενεργή σύμβαση προμήθειας και η εκπροσώπηση χωρεί, είτε στη βάση (ενίοτε πολύ παλαιών) συμβάσεων των οποίων η διάρκεια έχει παρέλθει ενώ επιπλέον οι εν λόγω συμβάσεις δεν πρόβλεπαν διάταξη για διατήρηση του συμβατικού δεσμού ακόμα και μετά τη λήξη της σύμβασης, είτε στη βάση μίας *de facto* υπαγωγής των Πελατών σε πλαίσιο διαφορετικό από αυτό στο οποίο είχαν συμβληθεί, λόγω κατάργησης των αρχικών προϊόντων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε συνέχεια της εφαρμογής των έκτακτων μέτρων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, η πρόταση της Αρχής, που ετέθη στη Δημόσια Διαβούλευση, επικεντρώθηκε στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των ακόλουθων κρίσιμων ζητημάτων, που άπτονται απολύτως της μετάβασης πελατών και προμηθευτών στο πάγιο καθεστώς της οργάνωσης της αγοράς προμήθειας, υπό όρους αποτελεσματικότητας, νομικής ασφάλειας και εμπιστοσύνης.

1. Η διαδικασία ενημέρωσης καταναλωτών στην περίπτωση της τροποποίησης όρων της Σύμβασής Προμήθειας

Όσον αφορά στη διαδικασία ενημέρωσης καταναλωτών στην περίπτωση της τροποποίησης όρων της Σύμβασης Προμήθειας, η Αρχή έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η λήξη των έκτακτων μέτρων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022 θα οδηγήσει –κατά λογική και αναγκαία συνέπεια– σε ευρύτατη αλλά και ουσιώδη τροποποίηση των συμβάσεων προμήθειας, είτε αυτές συνήφθησαν πριν την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων, είτε κατά τη διάρκειά τους. Γίνεται κατανοητό ότι η εν λόγω τροποποίηση απορρέει από τη διαφοροποίηση των συνθηκών που ίσχυαν πριν την εκδήλωση της ενεργειακής κρίσης αλλά και από το ότι,

μεσοσύσης της κρίσης, εφαρμοζόταν –δυνάμει του άρθρου 138 του ν. 4951/2022– ειδικό τιμολογιακό καθεστώς, που βασιζόταν σε τιμή που διαμορφωνόταν κατ’ εκτίμηση από τους Προμηθευτές και είχε μηνιαία ισχύ.

Ως εκ τούτου, η ΡΑΑΕΥ επεσήμανε ότι η αναμενόμενη τροποποίηση των όρων των συμβάσεων οφείλει να γίνει κατά τις διατάξεις του εθνικού δικαίου (**άρθρο 30 ΚΠΗΕ**), που ερμηνεύονται και εφαρμόζονται σύμφωνα με τις ενωσιακές διατάξεις (άρθρο 10 παρ. 4 Οδηγίας 2019/944), όπως εξειδικεύτηκαν από την Αρχή στην από 22.03.2022³ Ανακοίνωσή της. Στο άρθρο 30 του ΚΠΗΕ τίθενται οι ουσιαστικοί και διαδικαστικοί όροι για την άσκηση από τον Προμηθευτή του δικαιώματος μονομερούς τροποποίησης της σύμβασης προμήθειας ΧΤ σε σχέση με τον τρόπο, τον χρόνο, τη διαδικασία και το περιεχόμενο της προγνωστοποίησης στους καταναλωτές.

Αναλυτικότερα, κατά τη Δημόσια Διαβούλευση, η Αρχή προέβη σε διάκριση των περιπτώσεων, για τις οποίες χρήζει να ακολουθηθεί η διαδικασία της προγνωστοποίησης ως εξής:

«Η Αρχή εφιστά την προσοχή των Προμηθευτών στην από 22.03.2022 Ανακοίνωσή της «Ανακοίνωση της ΡΑΕ σχετικά με την Τροποποίηση Συμβάσεων Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας και Δικαιώματα Καταναλωτών». Ειδικότερα, σχετικά με την ενημέρωση των Καταναλωτών για την τροποποίηση των όρων των Συμβάσεων Προμήθειας που θα ισχύσουν από την 1^η Οκτωβρίου 2023 ισχύουν τα ακόλουθα:

(α) Περίπτωση αναβίωσης όρων σύμβασης ως ίσχυαν πριν την επιβολή των έκτακτων μέτρων μεταβατικού χαρακτήρα (Άρθρο 138 ν. 4951/2022)

Στην περίπτωση κατά την οποία, με τη λήξη των έκτακτων μέτρων, αναβιώσουν οι όροι των Συμβάσεων Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας που βρίσκονταν σε αναστολή χωρίς όμως να επέλθει ουδεμία τροποποίηση είτε αυτών είτε οποιουδήποτε άλλου όρου της σύμβασης, οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας δεν οφείλουν να προβούν σε ουδεμία ενημέρωση των Τελικών Πελατών τους καθώς αυτοί θα τιμολογούνται με τον ίδιο τρόπο που τιμολογούνταν και πριν την θέσπιση των έκτακτων μέτρων.

(β) Περίπτωση υπαγωγής Πελάτη σε τροποποιημένους όρους του προγράμματος βάσει του οποίου προμηθευόταν ηλεκτρική ενέργεια μέχρι την 1η Αυγούστου 2022.

³ <https://www.rae.gr/%CE%BC%CE%B7-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%80%CE%BF%CE%B9%CE%B7%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CE%BF/28492/>

Στη περίπτωση κατά την οποία με τη λήξη των έκτακτων μέτρων ο Πελάτης παραμένει συμβεβλημένος σε προϊόν που φέρει την ίδια ονομασία, όπως πριν την 01.08.2022, ωστόσο διαφέρουν οι τιμολογιακοί ή άλλοι βασικοί όροι της Σύμβασης Προμήθειας σε οποιονδήποτε όρο της Σύμβασης Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας, οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας υποχρεούνται σε κατάλληλη προγνωστοποίηση των τροποποιήσεων σύμφωνα με το άρθρο 30 του ΚΠΗΕ και την ανακοίνωση της ΡΑΕ. Δηλαδή οι Προμηθευτές υποχρεούνται σε ατομική, διαφανή ενημέρωση των Τελικών Πελατών τους, με διακριτή επιστολή, 60 ημέρες πριν την έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων, δηλαδή το αργότερο μέχρι την 31η Ιουλίου 2023.

(γ) Περίπτωση μετάπτωσης Τελικών Πελατών σε καινούργιο/διαφορετικό πρόγραμμα τιμολόγησης

Λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στο (2.1.Ε.) ανωτέρω καθώς και το γεγονός ότι παρατηρήθηκαν μεμονωμένες περιπτώσεις που καταχρηστικά υπήχθησαν από τους Προμηθευτές τους, μονομερώς, σε καινούριο ή διαφορετικό πρόγραμμα τιμολόγησης από αυτό που ήταν συμβεβλημένοι πριν τη θέσπιση των έκτακτων μέτρων, οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας υποχρεούνται αμελλητί να μεριμνήσουν για την έγκυρη σύναψη Σύμβαση Προμήθειας.

(ι) Αποσαφήνιση ατομικής και διαφανούς ενημέρωση Τελικών Πελατών της περίπτωσης (β).

Για την περίπτωση (β), στη βάση των διατάξεων του άρθρου 30 (παρ. 1 έως 3) του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας και σύμφωνα με την Κατευθυντήρια Ερμηνευτική Οδηγία της ΡΑΕ (βλ. την από 22.03.2022 Ανακοίνωση της ΡΑΕ), προϋπόθεση της σύνομης τροποποίησης αποτελεί η τήρηση συγκεκριμένης διαδικασίας που συνίσταται σε ατομική ενημέρωση του Τελικού Πελάτη με επιστολή και στην ολοκλήρωση της ενημέρωσης εξήντα (60) ημέρες πριν την έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων.

Σχετικά με την ατομική ενημέρωση του πελάτη, η παρ. 3 του άρθρου 30 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας ρητώς επιτάσσει την πραγματοποίηση της ατομικής ενημέρωσης με επιστολή.

Οι Προμηθευτές δύνανται να συμπεριλάβουν την εν λόγω επιστολή στον ίδιο φάκελο μαζί με τον λογαριασμό κατανάλωσης που θα σταλεί προς τους καταναλωτές κατά τον μήνα Ιούλιο (και αφορά σε τιμολόγηση προηγούμενου μήνα), αλλά η επιστολή ενημέρωσης της τροποποίησης των όρων της σύμβασης θα πρέπει να είναι σε ξεχωριστό έγγραφο από

εκείνο του λογαριασμού. Περιπτώσεις ενημέρωσης των καταναλωτών μέσω του λογαριασμού δεν θα θεωρηθούν σύννομες.

(ii) Περιεχόμενο ατομικής και διαφανούς Ενημέρωσης Τελικών Πελατών περίπτωσης (β)

Το περιεχόμενο της ατομικής και διαφανούς ενημέρωσης των Τελικών Πελατών για τις επικείμενες τροποποιήσεις στις Συμβάσεις Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας θα πρέπει να πληροί τα οριζόμενα στην παρ.4 του άρθρου 30 και στο άρθρο 21 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας, δηλαδή θα πρέπει:

(α) να περιλαμβάνει, αφενός την επισήμανση των άρθρων της Σύμβασης Προμήθειας ή των όρων Τιμολόγησης που τροποποιούνται, αφετέρου πλήρη και αναλυτική αναφορά των νέων όρων της Σύμβασης Προμήθειας ή των Χρεώσεων Προμήθειας που πρόκειται να ισχύουν εφεξής. Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που η τιμή Προμήθειας προκύπτει μέσω μεθοδολογίας οι Προμηθευτές οφείλουν να λαμβάνουν μέριμνα για την απλή και σαφή διευκρίνιση του οικονομικού αποτελέσματος της προκείμενης τροποποίησης, μέσω της παράθεσης παραδειγμάτων στη βάση εύλογων παραδοχών για τη διαμόρφωση των τιμών του μεγέθους αγοράς που λαμβάνεται υπόψη.

(β) να περιλαμβάνει υπόμνηση στον Τελικό Πελάτη του δικαιώματος καταγγελίας της Σύμβασης Προμήθειας και συνοπτική αναφορά των σχετικών διαδικασιών.

Συνεπώς, δεν αρκεί μία απλή επιγραμματική αναφορά των αριθμών των άρθρων που επίκειται να τροποποιηθούν αλλά κρίνεται απαραίτητη η αναλυτική καταγραφή των σκοπούμενων τροποποιήσεων προκειμένου ο μέσος Καταναλωτής να δύναται ευχερώς να διαπιστώσει σε τι έγκεινται αυτές καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα προκύπτει εφεξής η τιμολόγησή του.

Επιπλέον, κρίνεται απαραίτητη η αποστολή προς τους Τελικούς Πελάτες του συνόλου των όρων της Σύμβασης Προμήθειας που θα εφαρμοστεί από την 1^η Οκτωβρίου 2023 μέχρι την 31.07.2023».

Η Αρχή ήδη στην από 22.03.2022 Ανακοίνωσή της (σχετ. 9) προέβη στην αναλυτική ερμηνεία του άρθρου 30 του Κώδικα, σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση μονομερούς τροποποίησης των όρων της σύμβασης, ο Προμηθευτής υποχρεούται να προβεί σε προηγούμενη ενημέρωση του καταναλωτή τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες πριν την έναρξη ισχύος των τροποποιημένων όρων. Η παρ. 3 του άρθρου 30 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας, επιπλέον, ρητώς επιτάσσει την πραγματοποίηση της ατομικής ενημέρωσης με επιστολή. Η εν λόγω υποχρέωση καλύπτει όλες τις μείζονος σημασίας τροποποιήσεις της σύμβασης. Ως τέτοιες αναντίρρητα θεωρούνται οι τροποποιήσεις ως

προς την τιμολόγηση, καθώς αυτές θα πρέπει να είναι γνωστές από τον καταναλωτή εκ των προτέρων δεδομένου ότι αφορούν στον πυρήνα του αντικείμενου της σύμβασης, ήτοι στη διαμόρφωση της τελικής τιμής. Επομένως, η κατάλληλη –ως προς τον χρόνο, τον τρόπο και το περιεχόμενο– ενημέρωση του καταναλωτή διασφαλίζει τη δυνατότητά του να αξιολογήσει την επικείμενη τροποποίηση, να σταθμίσει τα συμφέροντά του και να αποφασίσει τη σκοπιμότητα αποδοχής των νέων όρων ή αλλαγής προϊόντος σύμβασης ή/και αλλαγής προμηθευτή. Ως εκ τούτου, το δικαίωμα προηγούμενης ενημέρωσης του καταναλωτή αποτελεί το αντίβαρο στο δικαίωμα του προμηθευτή να μεταβάλει τους τιμολογιακούς όρους, εφόσον έχει ανακύψει συγκεκριμένος σπουδαίος λόγος. Συνεπώς, η υποχρέωση των προμηθευτών για κατάλληλη προγνωστοποίηση της επικείμενης μονομερούς τροποποίησης συνιστά την απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση από τον καταναλωτή των θεμελιωδών δικαιωμάτων του.

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη, αφενός τον εγγυητικό ρόλο –ως προς την προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή– που επέχει η προγνωστοποίηση, αφετέρου την παρατηρηθείσα στο παρελθόν ευρεία καταστρατήγηση του πλαισίου από πλευράς των Προμηθευτών, που συντέλεσε στην εκκίνηση διαδικασιών ακροάσεων και επιβολής κυρώσεων, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36 του ν. 4001/2011, αλλά και τις ειδικές συνθήκες που αναμένεται να διαμορφωθούν με τη λήξη των έκτακτων μέτρων και την επικείμενη μαζική τροποποίηση των συμβάσεων, επεσήμανε την οριζόμενη στον ΚΠΗΕ υποχρέωση για ατομική ενημέρωση, που διενεργείται μέσω διακριτής επιστολής.

Ως εκ τούτου, εναλλακτικοί τρόποι ειδοποίησης επιτρέπονται *«εφόσον έχει συναινέσει σε τούτο ο Πελάτης»* και η εν λόγω συναίνεση προβλέπεται σε μία έγκυρη και ισχύουσα σύμβαση.

3. Ο λογαριασμός Κατανάλωσης και Όροι Συμβάσεων Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τις καταγγελίες – αναφορές – παράπονα που έχουν υποβληθεί από τους καταναλωτές και συνίστανται στο ότι οι όροι των συμβάσεων αλλά και οι λογαριασμοί κατανάλωσης δεν είναι σαφείς και κατανοητοί, εξέθεσε στη δημόσια διαβούλευση τα προτεινόμενα μέτρα που προτίθεται να θεσπίσει για την ενίσχυση της διαφάνειας, της σαφήνειας, της επαληθευσιμότητας και της συγκρισιμότητας των τιμολογίων, ως εξής:

«Η Αρχή εφιστά την προσοχή των Προμηθευτών Ηλεκτρικής Ενέργειας στα δεσμευτικώς οριζόμενα με την υπ' αρ. 409/2020 Απόφασή της «Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη

διαφάνεια και την επαληθευσσιμότητα των χρεώσεων στο ανταγωνιστικό σκέλος των τιμολογίων ΧΤ» η οποία μεταξύ άλλων προβλέπει ότι οι μηχανισμοί αναπροσαρμογής αναγράφονται στο πεδίο των Ανταγωνιστικών Χρεώσεων του Λογαριασμού κατανάλωσης. Εξυπακούεται ότι αυτοί πρέπει να αποτυπώνονται και στους Όρους των Συμβάσεων Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας με τρόπο διαφανή, κατανοητό και ευχερώς επαληθεύσιμο.

Η Αρχή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της βάσει των διατάξεων του άρθρου 22 παρ. 1.δ του ν. 4001/2011, θα προβεί σε έλεγχο των Συμβάσεων Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας των Προμηθευτών (Γενικοί και Ειδικοί Όροι) και θα επισημάνει προς τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας τα σημεία των συμβάσεων που δεν είναι συμβατά με το εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο.

Τα σχόλια και οι παρατηρήσεις της Αρχής θα κοινοποιηθούν προς τους Προμηθευτές.

Εν συνεχεία, τα προγράμματα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Αρχής καθώς και στο νέο Εργαλείο Σύγκρισης Τιμών που αναπτύσσει η Αρχή μόνο στην περίπτωση κατά την οποία ο Προμηθευτής έχει ακολουθήσει τις επισημάνσεις της Αρχής και έχει τροποποιήσει καταλλήλως τους Γενικούς και Ειδικούς Όρους των Συμβάσεων Προμήθειας, καθώς η Αρχή θεωρεί ότι μόνο με την τήρηση των ανωτέρω επιτυγχάνονται οι απαιτήσεις Διαφάνειας, Επαληθευσσιμότητας και Συγκρισιμότητας.».

4. Τα Προϊόντα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας

Η Αρχή έχει διαπιστώσει σημαντικό έλλειμμα ως προς τη σαφήνεια και την ευχερή κατανόηση των καταναλωτών σε σχέση με τους τιμολογιακούς όρους στους οποίους υπάγονται. Για το λόγο αυτό, ήδη από το 2020, η Αρχή, με την απόφασή της 409/2020, επέβαλε ρυθμιστικά μέτρα για την τυποποίηση της Ρήτηρας Αναπροσαρμογής και την ενίσχυση της διαφάνειας. Ακολούθως, το 2021 και το 2022, η Αρχή, με τις αποφάσεις της 967/2021 και 389/2022, προέβη σε θέσπιση προτύπων εγγράφων για την αίτηση προσφοράς προμήθειας και τον λογαριασμό κατανάλωσης, δίνοντας έμφαση στην κατηγοριοποίηση των προϊόντων προμήθειας με κριτήριο τον κίνδυνο έκθεσης του καταναλωτή στη διακύμανση των τιμών στις χονδρεμπορικές αγορές. Σε αυτήν τη βάση, η Αρχή διέκρινε τα προσφερόμενα τιμολόγια προμήθειας σε «σταθερά», ήτοι τιμολόγια όπου η Χρέωση Προμήθειας παραμένει σταθερή καθόλη τη διάρκεια της Σύμβασης, και «κυμαινόμενα», ήτοι τιμολόγια όπου η Χρέωση Προμήθειας κυμαίνεται βάσει ενός αγοραίου μεγέθους / δείκτη. Επιπλέον, η Αρχή αναγνώρισε ότι τα κυμαινόμενα τιμολόγια δύνανται να κατηγοριοποιηθούν περαιτέρω, βάσει της συμπερίληψης ή μη ορίου διακύμανσης της

τιμής, σε: (α) «τιμολόγια Κυμαινόμενης Χρέωσης χωρίς όριο διακύμανσης» και (β) «τιμολόγια Κυμαινόμενης Χρέωσης με όριο διακύμανσης».

Στη βάση της διαχρονικής προσέγγισης της Αρχής για την προώθηση της διαφάνειας και της ενδυνάμωσης των καταναλωτών, αναγνωρίστηκε η ανάγκη σαφούς επισήμανσης των κατηγοριών των προϊόντων προμήθειας, ώστε να είναι εφικτή η άμεση αντίληψη του καταναλωτή για τα βασικά τους χαρακτηριστικά γνωρίσματα σε σχέση με τη μεθοδολογία τιμολόγησης. Ως εκ τούτου, η Αρχή έθεσε σε δημόσια διαβούλευση τη θέσπιση τεσσάρων κατηγοριών τιμολογίων που θα λαμβάνουν υπόψη τον τρόπο και τον χρόνο διαμόρφωσης της τιμής (Χρέωση Προμήθειας).

Επιπροσθέτως, η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη την πολύ σημαντική μείωση καταγγελιών – αναφορών – παραπόνων των καταναλωτών για θέματα που σχετίζονται με τη μεθοδολογία τιμολόγησης και το γεγονός ότι η εν λόγω μείωση φαίνεται να συναρτάται με τη θέσπιση ειδικού τιμολογίου, βάσει του άρθρου 138 του ν. 4001/2011, η τιμή του οποίου ανακοινώνεται πριν την έναρξη του μήνα κατανάλωσης, αναγνώρισε την αξία που αποδίδεται από σημαντικό αριθμό των καταναλωτών στην προβλεψιμότητα της Χρέωσης Προμήθειας. Αναλυτικότερα, έγινε αντιληπτό ότι για ορισμένους καταναλωτές είναι καίριας σημασίας η γνώση του ακριβούς μεγέθους της Χρέωσης Προμήθειας, πριν την έναρξη του μήνα αναφοράς, ώστε είτε να ασκήσουν το δικαίωμα της επιλογής / αλλαγής προμηθευτή ή/και προϊόντος προμήθειας, είτε να προσαρμόσουν αντίστοιχα την κατανάλωσή τους. Ως εκ τούτου, δεδομένου του σκοπού του ενωσιακού αλλά και του εθνικού δικαίου για τη διασφάλιση ευρείας δυνατότητας επιλογής υπέρ των καταναλωτών ώστε να προβαίνουν στις πλέον συμφέρουσες αποφάσεις, σε σχέση με τις ανάγκες και τα συμφέροντά τους, η Αρχή έκρινε αναγκαία τη διεύρυνση των τύπων των προσφερόμενων τιμολογίων στη βάση και της πρακτικής διαμόρφωσης τιμολογίων κατά το διάστημα ισχύος των έκτακτων ρυθμίσεων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022. Επομένως, η Αρχή θεώρησε σκόπιμη τη συνέχιση παροχής κυμαινόμενου τιμολογίου, του οποίου η τιμή να συγκεράζει την ανάγκη προβλεψιμότητας, καθότι θα διαμορφώνεται βάσει της διακύμανσης των τιμών προηγούμενου μήνα, έτσι ώστε να είναι ανακοινώσιμη κατά την έναρξη του μήνα κατανάλωσης.

Επιπλέον, η Αρχή, στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου, διαπίστωσε ότι πληθώρα παραπόνων των καταναλωτών σχετίζονται με την τακτική ορισμένων προμηθευτών να προβαίνουν σε επαναληπτική έκδοση λογαριασμών κατανάλωσης που επιγράφονται ως «εκκαθαριστικοί» και αφορούν την ίδια χρονική περίοδο, στη βάση της προωθούμενης σε βάθος χρόνου εκκαθάρισης από τον ΑΔΜΗΕ και τον ΔΕΔΔΗΕ των δεδομένων των αγορών

και των μετρήσεων των καταναλωτών. Ειδικότερα, η Αρχή αναγνώρισε ότι η εν λόγω τακτική έχει ως αποτέλεσμα να αγνοεί ο καταναλωτής –για υπερβολικά μακρύ χρονικό διάστημα– το πραγματικό – τελικό ενεργειακό του κόστος και τον τρόπο διαμόρφωσής του. Η άγνοια και η ασάφεια ως προς τον χρόνο, τον τρόπο και το ύψος της Χρέωσης Προμήθειας καθιστούν αλυσιτελή τη συγκρισιμότητα των τιμολογίων και αποδυναμώνουν το δικαίωμα επιλογής προμηθευτή. Συναφώς, η Αρχή έκρινε ότι δεν υφίσταται λόγος που να δικαιολογεί την ανωτέρω δυσανάλογη προσβολή των ανωτέρω δικαιωμάτων. Ιδίως λαμβάνεται υπόψη ότι οι Προμηθευτές διαθέτουν τα κατάλληλα εργαλεία για να διαχειριστούν τον περιορισμένο κίνδυνο που δύναται να ανακύψει από τις τελικές εκκαθαρίσεις των Διαχειριστών. Σε κάθε περίπτωση, τα στοιχεία που έχει συλλέξει η Αρχή καταδεικνύουν ότι οι περισσότεροι εκ των Προμηθευτών οριστικοποιούν τις χρεώσεις, βάσει των πλέον επίκαιρων δεδομένων που είναι διαθέσιμα εντός διμήνου, και αποφεύγουν να εκθέτουν τους Πελάτες τους σε επαναλαμβανόμενη έκδοση λογαριασμών. Συνεπώς, η Αρχή κρίνει αναγκαίο να παύσουν τακτικές που διαρρηγνύουν το πνεύμα εμπιστοσύνης που πρέπει να διαπνέει τις σχέσεις καταναλωτών - προμηθευτών αλλά και αντιβαίνουν στη εξέλιξη των συναλλαγών υπό όρους ασφάλειας.

Στη βάση των ανωτέρω, η πρόταση της Αρχής που ετέθη στη δημόσια διαβούλευση έχει ως ακολούθως:

«Τα προϊόντα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (με σταθερή ή κυμαινόμενη τιμή) εναρμονίζονται με το ισχύον νομικό και ρυθμιστικό πλαίσιο εφόσον πληρούν τις Βασικές Αρχές Τιμολόγησης που προβλέπονται στα άρθρα 1 και 2 του Παραρτήματος ΙΙ του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας «Βασικές Αρχές Τιμολόγησης Ηλεκτρικής Ενέργειας», οι οποίες αποτελούν εκφάνσεις των αρχών της διαφάνειας και της επαληθευσιμότητας των χρεώσεων.

Επισημαίνεται ότι τα τιμολόγια που ισχύουν την περίοδο των έκτακτων μέτρων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022 δεν δύνανται να συνεχίσουν να προσφέρονται υπό την ίδια μορφή από την 1η Οκτωβρίου 2023, καθώς για αυτά οι Καταναλωτές δεν έχουν πληροφόρηση για τις παραμέτρους βάσει των οποίων η τιμή αυτών διαμορφώθηκε.

Ωστόσο, η Αρχή κρίνει σκόπιμο να εξακολουθήσει να αναρτά σε μηνιαία βάση τα προσφερόμενα τιμολόγια των Προμηθευτών Ηλεκτρικής Ενέργειας ακόμη και μετά τη λήξη των έκτακτων μέτρων καθώς το σύστημα αυτό ενδυναμώνει αποδεδειγμένα τους Καταναλωτές και συμβάλλει στην ενίσχυση της διαφάνειας, γεγονός το οποίο επιβεβαιώνεται από την ουσιαστική μείωση των παραπόνων που υποβάλλονται στην

πλατφόρμα MyRae, καθώς επίσης και των τηλεφωνημάτων που δέχεται το τηλεφωνικό κέντρο της Αρχής όσον αφορά σε ζητήματα διαφάνειας της τιμολόγησης.

Συνεπώς, κατόπιν της λήξης των έκτακτων ρυθμίσεων, νοείται ότι υφίστανται οι ακόλουθες κατηγορίες τιμολογίων:

A) Προϊόντα Ορισμένου Χρόνου και Σταθερής Τιμολόγησης: Πρόκειται για Προϊόντα τα οποία προσφέρουν μία σταθερή τιμή προμήθειας (€/KWh) για όλη την περίοδο ισχύος της Σύμβασης Προμήθειας.

B) Προϊόντα Κυμαινόμενης Τιμολόγησης με Ανακοίνωση Τιμής την 1η κάθε μήνα: Πρόκειται για Προϊόντα τα οποία παρέχονται με κυμαινόμενη τιμή προμήθειας (€/KWh) για όλη την περίοδο ισχύος της Σύμβασης Προμήθειας, η οποία δημοσιοποιείται πριν την έναρξη του μήνα στον οποίο αφορά και προκύπτει από υπολογιστικό τύπο (συνάρτηση) ο οποίος περιγράφεται στους όρους της Σύμβασης Προμήθειας και συνδέεται με δείκτες της χονδρεμπορικής αγοράς οι οποίοι εκκαθαρίζονται πριν την έναρξη του μήνα τιμολόγησης (της 1ης μέρας κάθε μήνα).

Γ) Προϊόντα Κυμαινόμενης Τιμολόγησης με Ανακοίνωση Τιμής μετά τον μήνα εφαρμογής
Πρόκειται για Προϊόντα τα οποία παρέχονται με κυμαινόμενη τιμή προμήθειας (€/KWh) για όλη την περίοδο ισχύος της Σύμβασης Προμήθειας, η οποία δημοσιοποιείται μετά την έναρξη του μήνα στον οποίο αφορά και προκύπτει από υπολογιστικό τύπο (συνάρτηση) ο οποίος περιγράφεται στους όρους της Σύμβασης Προμήθειας και συνδέεται με δείκτες της χονδρεμπορικής αγοράς οι οποίοι δεν εκκαθαρίζονται πριν την έναρξη του μήνα τιμολόγησης (της 1ης μέρας κάθε μήνα). Οι δείκτες της χονδρεμπορικής θα πρέπει να εκκαθαρίζονται μέχρι και την τελευταία ημέρα του μήνα $v+2$ προκειμένου να ανακοινώνεται η τελική τιμή προμήθειας λιανικής. Η τιμή των εν λόγω προϊόντων ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Προμηθευτή το αργότερο έως και δύο μήνες μετά τον μήνα εφαρμογής τους. Πρακτικές επαναληπτικής έκδοσης λογαριασμών για την ίδια περίοδο (έναντι ή εκκαθαριστικών), διορθωτικών ή απολογιστικών, θεωρούνται καταχρηστικές.

Δ) Προϊόντα Δυναμικής Τιμολόγησης

Πρόκειται για Προϊόντα τα οποία προσφέρουν κυμαινόμενη τιμή προμήθειας και προσφέρονται σε καταναλωτές που έχουν εγκατεστημένο ευφυή μετρητή».

5. Σχετικά με τον καθορισμό της μεθοδολογίας των μηχανισμών αναπροσαρμογής των κυμαινόμενων τιμολογίων προμήθειας και των

κυμαινόμενων τιμολογίων όπου η χρέωση προμήθειας διαμορφώνεται ευθέως βάσει μεγέθους της Αγοράς (INDEXED Price Contracts)

Η Αρχή, στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου, έχει διαπιστώσει ότι ορισμένοι Προμηθευτές τείνουν να παρέχουν κυμαινόμενα τιμολόγια, στα οποία προβλέπεται η προσφορά έκπτωσης ή η πρόβλεψη πρόσθετης ρήτρας σε συνάρτηση με κάποιο μέγεθος αγοράς. Οι εν λόγω περιπτώσεις γίνονται αντιληπτές από την Αρχή ως μία «εις διπλούν» έκθεση των καταναλωτών στον κίνδυνο τιμών, καθώς τόσο η μεθοδολογία του κυμαινόμενου τιμολογίου όσο και η σχετική έκπτωση ή ρήτρα διαμορφώνονται βάσει των αγοραίων μεγεθών. Παρότι δεν έχει εντοπιστεί περίπτωση υπέρμετρης τιμολόγησης, στη βάση των ελέγχων που έχει έως τώρα διεξαγάγει η Αρχή, η ως άνω διαμόρφωση της μεθοδολογίας τιμολόγησης κρίνεται προβληματική καθώς η χρέωση ρήτρας αναπροσαρμογής σε κυμαινόμενα τιμολόγια που διαμορφώνονται ευθέως βάσει κάποιου μεγέθους της αγοράς, αναπτύσσεται προκειμένου να αντισταθμιστούν μεγάλες εκπτώσεις που προσφέροντα σε καταναλωτές και ανατρέπουν τις προσδοκίες των καταναλωτών ως προς το τελικό ενεργειακό κόστος. Συνεπώς, τέτοιες χρεώσεις λειτουργούν παραπλανητικά και καταχρηστικά.

Η Αρχή στην υπό (5) ενότητα των ρυθμιστικών μέτρων που τέθηκαν σε δημόσια διαβούλευση διατύπωσε τους κάτωθι κανόνες:

«Α. Τα κυμαινόμενα τιμολόγια όπου η χρέωση προμήθειας διαμορφώνεται ευθέως βάσει μεγέθους της Αγοράς (INDEXED Price Contracts) δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνουν κανέναν επιπρόσθετο μηχανισμό αναπροσαρμογής.

Β. Όπως σαφώς ορίζεται στην υπ' αρ. Απόφαση ΡΑΕ 409/2020, οι συντελεστές προσαύξησης «α» και «β» της ρήτρας αναπροσαρμογής ή/και της Χρέωσης Προμήθειας λαμβάνουν προκαθορισμένη και σταθερή τιμή, η οποία αναφέρεται σαφώς στη Σύμβαση Προμήθειας και ισχύει καθ' όλη τη διάρκειά της. Επομένως η τροποποίησή τους προϋποθέτει την τήρηση των όρων της προγνωστοποίησης.

Γ. Όπως σαφώς ορίζεται στην υπ' αρ. Απόφαση ΡΑΕ 409/2020, η παράμετρος «Χ» της μεθοδολογίας αναπροσαρμογής ή/και της Χρέωσης Προμήθειας, αναφέρεται σαφώς στη Σύμβαση Προμήθειας, ισχύει καθ' όλη τη διάρκειά της και προσδιορίζεται με βάση συγκεκριμένο μέγεθος της Αγοράς».

Επειδή, το Παράρτημα ΙΙ του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας ορίζει τις Βασικές Αρχές Τιμολόγησης Ηλεκτρικής Ενέργειας, τις οποίες οφείλουν να ακολουθούν οι Προμηθευτές κατά την κατάρτιση των τιμολογίων και χρεώσεων που προσφέρουν στους

Πελάτες τους, ώστε να εξασφαλίζεται αφενός η προστασία των καταναλωτών και αφετέρου η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Οι αρχές αυτές συνιστούν, αναντίρρητα, εκφάνσεις της θεμελιώδους αρχής της διαφάνειας. Ειδικότερα για τα κυμαινόμενα τιμολόγια, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα και της Απόφασης ΡΑΕ 409/2020, το ύψος των συντελεστών της μεθοδολογίας αναπροσαρμογής των τιμών θα πρέπει να ορίζεται στους όρους της σύμβασης προμήθειας.

Επιπλέον, καθώς η ύπαρξη διπλών ρητρών και παράλληλων εκπνώσεων δυσχεραίνει τη δυνατότητα των καταναλωτών να υπολογίσουν το τελικό ενεργειακό τους κόστος, η Αρχή έθεσε σε διαβούλευση τη σκοπιμότητα απαγόρευσης της διαμόρφωσης της χρέωσης προμήθειας βάσει πολλαπλών παραμέτρων που λαμβάνουν υπόψη το ίδιο αγοραίο μέγεθος (βλ. απαγόρευση χρέωσης διπλών ρητρών αναπροσαρμογής).

6. Απαίτηση για ρητή συναίνεση Καταναλωτών, προκειμένου για την ένταξή τους σε προϊόν Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας

Επειδή, η Αρχή έλαβε υπόψη το γεγονός ότι ορισμένοι Προμηθευτές τείνουν να εντάσσουν τους καταναλωτές, οι συμβάσεις των οποίων έχουν λήξει, βάσει της δικής τους εκτίμησης καταλληλότητας και χωρίς να μεριμνούν για τη σύναψη νέας σύμβασης. Από τα στοιχεία που έχει συλλέξει η Αρχή, διαφαίνεται ότι ο συμβατικός δεσμός ανανεώνεται βάσει γενικού όρου της (προϊσχύσασας) σύμβασης προμήθειας, σύμφωνα με τον οποίο ο Προμηθευτής συνεχίζει να παρέχει ηλεκτρική ενέργεια στον καταναλωτή, υπάγοντάς τον αυτομάτως στο βασικό του προϊόν προμήθειας. Μάλιστα, βάσει του εν λόγω Γενικού Όρου, ο Προμηθευτής δεν υποχρεούται να επικοινωνήσει εγκαίρως την επικείμενη λήξη της σύμβασης, ούτε να προβεί σε προσφορά προς τον καταναλωτή, ούτε ακόμη και να επιδιώξει τη σύναψη νέας σύμβασης. Αναμφίβολα, ένας τέτοιος γενικός όρος θεωρείται ετεροβαρής καθόσον, αφενός απαλλάσσει τον προμηθευτή από βασικές υποχρεώσεις, όπως είναι οι υποχρεώσεις σαφούς και διαφανούς πληροφόρησης, αφετέρου κατατείνει στην αυθαίρετη υπαγωγή του καταναλωτή σε συμβατικό πλαίσιο, το οποίο δεν έχει ρητώς προκρίνει ως κατάλληλο για τα έννομα συμφέροντά του. Δηλαδή, η εν λόγω πρακτική ισοδυναμεί, εμμέσως, με αποθάρρυνση της άσκησης του δικαιώματος ελεύθερης επιλογής προμηθευτή / προϊόντος προμήθειας. Σε κάθε περίπτωση, μία τέτοια πρακτική παραβιάζει τη θεμελιώδη αρχή της υποχρεωτικής σύναψης σύμβασης προμήθειας, που κατοχυρώνει το άρθρο 47 παρ. 2 του ν. 4001/2011 («*Η Προμήθεια επιτρέπεται μόνο μετά από σύναψη Σύμβασης Προμήθειας μεταξύ Προμηθευτή και πελάτη.*») και το άρθρο 6 ΚΠΗΕ («*1. Για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας απαιτείται σύναψη Σύμβασης Προμήθειας μεταξύ του Προμηθευτή και του Πελάτη. Η Σύμβαση συνάπτεται στη βάση Προσφοράς Προμήθειας που υποβάλλει*

ο Προμηθευτής στον Πελάτη μετά από αίτηση του τελευταίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα Κώδικα»). Επισημαίνεται ότι το περιεχόμενο της σύμβασης προμήθειας καθορίζεται δεσμευτικά στο άρθρο 18 ΚΠΗΕ και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον το τιμολόγιο προμήθειας, βάσει του οποίου πραγματοποιείται η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας. Μάλιστα, το περιεχόμενο της σύμβασης προμήθειας παρακολουθεί το περιεχόμενο της αίτησης προσφοράς προμήθειας, που επίσης προαπαιτεί τη σαφή επισήμανση του προτιμώμενου από τον καταναλωτή τιμολογίου (άρθρο 15 ΚΠΗΕ).

Στη βάση των ανωτέρω, η Αρχή έκρινε σκόπιμη τη θέση σε δημόσια διαβούλευση των κάτωθι μέτρων, προκειμένου για τη διασφάλιση της παροχής από τους καταναλωτές της συναίνεσής τους πριν την ένταξή τους σε συγκεκριμένο προϊόν προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας:

«Προκειμένου να ενδυναμώνονται οι καταναλωτές ώστε να αντιλαμβάνονται επαρκώς το είδος προϊόντος στο οποίο συμβάλλονται καθώς και τον κίνδυνο τιμών στον οποίο εκτίθενται, οι Προμηθευτές εξασφαλίζουν τη ρητή συναίνεση κάθε Τελικού Πελάτη σχετικά με την ένταξή του στο προϊόν που θα διαλέξει. Ειδικότερα, οι Προμηθευτές θα πρέπει να εντάξουν στις συμβάσεις προμήθειας ειδικό πεδίο με μνεία του τύπου του προϊόντος καθώς και συναίνεσης την οποία ενυπόγραφα παρέχει ο πελάτης σύμφωνα με τα ακόλουθα:

-Καταννώ ότι το συγκεκριμένο προϊόν Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας είναι [Προϊόν Σταθερής Τιμολόγησης] στην περίπτωση Α.

-Καταννώ ότι το συγκεκριμένο προϊόν Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας είναι [Προϊόν Κυμαινόμενης Τιμολόγησης με Ανακοίνωση Τιμής την 1η κάθε μήνα] στην περίπτωση Β.

-Καταννώ ότι το συγκεκριμένο προϊόν Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας είναι [Προϊόν Κυμαινόμενης Τιμολόγησης με Ανακοίνωση Τιμής μετά τον μήνα εφαρμογής] στην περίπτωση Γ.

-Καταννώ ότι το συγκεκριμένο προϊόν Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας είναι [Προϊόν Δυναμικής Τιμολόγησης] στην περίπτωση Δ.».

7. Ανακοίνωση των τιμών των προσφερόμενων προϊόντων προμήθειας στην ιστοσελίδα της Αρχής, στο Εργαλείο Σύγκρισης Τιμών καθώς και στην ιστοσελίδα e.katanalotis.gr

Η Αρχή, αποσκοπώντας στην εύθετη οργάνωση της δημοσιοποίησης των προϊόντων προμήθειας, ώστε να επιτυγχάνεται η συγκρισιμότητά τους υπό όρους διαφάνειας αλλά και να ενισχύεται η δυνατότητα των πελατών για επαλήθευση των χρεώσεων τους αλλά και

έγκαιρη εκτίμηση του επικείμενου ενεργειακού τους κόστους, ώστε να δύνανται να προσαρμόζουν καταλλήλως την κατανάλωσή τους, έκρινε σκόπιμη τη θέση σε δημόσια διαβούλευση των κάτωθι μέτρων αναφορικά με την ανακοίνωση από τους Προμηθευτές των τιμών των Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και τις ενέργειες που αναλαμβάνει ακολούθως η ΡΑΑΕΥ:

«Οι Προμηθευτές οφείλουν να αποστέλλουν στην Αρχή την 1η ημέρα εκάστου μήνα και τις χρεώσεις και μεθοδολογίες αυτών. Η Αρχή ακολούθως θα προβαίνει στην ανάρτηση συγκεντρωτικού πίνακα στην ιστοσελίδα της προκειμένου οι καταναλωτές να δύνανται να έχουν ευχερή πρόσβαση στη σχετική πληροφορία, να επαληθεύουν τις χρεώσεις τους και να προβαίνουν στις βέλτιστες επιλογές κατά τις ιδιαίτερες ανάγκες τους, προς εξυπηρέτηση των εννόμων συμφερόντων τους. Διευκρινίζεται ότι η δημοσίευση της Αρχής θα περιλαμβάνει για τους δύο (2) πρώτους τύπους προϊόντων τις χρεώσεις ως τελικές τιμές καταναλωτή ενώ για του δύο (2) τελευταίους τύπους προϊόντων μόνο μεθοδολογίες.

Σημειώνεται ότι οι τιμές και οι μεθοδολογίες των προϊόντων των Προμηθευτών Ηλεκτρικής Ενέργειας αναρτώνται και στο Εργαλείο Σύγκρισης Τιμών της Αρχής (energycost.gr).

Βάσει των ανωτέρω, η διαδικασία ανάρτησης των τιμών/μεθοδολογιών στην ιστοσελίδα της Αρχής είναι η ακόλουθη:

α) Οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας οφείλουν να κοινοποιούν στη ΡΑΑΕΥ τις τιμές/μεθοδολογίες των προϊόντων που θα είναι ενεργά κατά τον μήνα τιμολόγησης μέχρι τις 16.00 της 1ης ημέρας του. Για κάθε προϊόν Ηλεκτρικής Ενέργειας οι Προμηθευτές οφείλουν να κοινοποιούν στη ΡΑΑΕΥ τους γενικούς και ειδικούς όρους της σύμβασης προμήθειας οι οποίοι τελούν σε εναρμόνιση με τις παρατηρήσεις της Αρχής.

β) Οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας οφείλουν να αναρτούν στην ιστοσελίδα τους τις τιμές/μεθοδολογίες των προϊόντων που θα είναι ενεργά κατά τον μήνα τιμολόγησης μέχρι τις 16.00 της 1ης ημέρας του. Για κάθε προϊόν Ηλεκτρικής Ενέργειας θα πρέπει να είναι αναρτημένοι οι γενικοί και ειδικοί όροι της σύμβασης προμήθειας.

γ) Η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων θα καταγράφει τα προϊόντα καθώς και τις τιμές/μεθοδολογίες αυτών και θα προβαίνει σε σχετική Ανακοίνωση στην ιστοσελίδα της. Στην περίπτωση κατά την οποία οι τιμές δεν έχουν κοινοποιηθεί στη ΡΑΑΕΥ και δεν έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του προμηθευτή μαζί με τους όρους της σύμβασης, το προϊόν θα αποκλείεται από την ανακοίνωση της ΡΑΑΕΥ, από την ανακοίνωση στο Εργαλείο [e-katanolotis](http://e-katanolotis.gr), καθώς και από το Εργαλείο Σύγκρισης Τιμών της ΡΑΑΕΥ.

δ) Καθώς οι τιμές των προϊόντων της κατηγορίας Β προκύπτουν από εφαρμογή των όρων της Σύμβασης Προμήθειας, οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας δεν δύνανται να τροποποιούν τις τιμές τους για τον επόμενο μήνα μετά την υπό το στοιχείο 1 κοινοποίηση αυτών στη ΡΑΑΕΥ, δηλαδή μετά τις 16.00 της 1ης ημέρας εκάστου μήνα».

III. Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της δημόσιας διαβούλευσης. Σκοπιμότητα θέσπισης μέτρων για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς

Επειδή, η υπό κρίση Δημόσια Διαβούλευση διήρκησε ικανό χρονικό διάστημα και συμμετείχαν σε αυτήν τόσο καταναλωτές και συλλογικοί φορείς εκπροσώπησής τους όσο και Προμηθευτές. Με τα υπ' αρ. 11 έως 25 σχετικά έγγραφα οι συμμετέχοντες στη Δημόσια Διαβούλευση διατύπωσαν τις απόψεις τους σχετικά με τα αναφερόμενα σε αυτήν.

Ενότητα 1: Βασικές αρχές που διέπουν τη δραστηριότητα της Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας

Επειδή, όσον αφορά στην υπό (1Α) ενότητα των υπό διαβούλευση Ρυθμιστικών Μέτρων «*Ισχύουσες βασικές Αρχές που διέπουν τη δραστηριότητα της Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας*», η Αρχή διευκρινίζει ότι οι διατάξεις του ν. 4001/2011 και του ΚΠΗΕ αλλά και οι Αποφάσεις της Αρχής αποσκοπούν πρωτίστως στην εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις των Ενεργειακών Οδηγιών. Σε κάθε δε περίπτωση, το ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο της ενέργειας είναι ειδικότερο του γενικού δικαίου του καταναλωτή, όπως αυτό αποτυπώνεται στον ν. 2251/1994 δεδομένης της ιδιαίτερης φύσης της ενέργειας ως προϊόντος αναντικατάστατου υπηρεσίας, καθώς και του πολυσχιδούς και ιδιάζοντος χαρακτήρα της αγοράς ενέργειας και της σύνδεσης των ενεργειακών δραστηριοτήτων με την κοινή ωφέλεια (άρθρο 1 ν. 4001/2011), υπό την εποπτεία ανεξάρτητης ρυθμιστικής αρχής.

Επειδή, η απαγόρευση της επιβολής σε πελάτες που διαθέτουν κυμαινόμενα τιμολόγια κάθε είδους χρέωσης ή κύρωσης, που συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με τον πρόωρο τερματισμό της σύμβασης ή/και με αλλαγή προμηθευτή, αποτελεί επιταγή του ενωσιακού δικαίου, που ισχύει σε όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης από την 1.1.2020. Ο εθνικός νομοθέτης έχει μεριμνήσει για την πλήρη εναρμόνιση της εθνικής έννομης τάξης προς τη σαφή και ανεπιφύλακτη διάταξη των παρ. 1 – 3 του άρθρου 12 της Οδηγίας 2019/944, θεσπίζοντας τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 47 του ν. 4001/2011.

Επειδή, όσον αφορά στην υποχρέωση δωρεάν έκδοσης και αποστολής λογαριασμών, η Αρχή επισημαίνει ότι το εν λόγω δικαίωμα κατοχυρώνεται και στην παρ. 6 του άρθρου 47 του ν. 4001/2011. Για το λόγο αυτό, η Αρχή σχεδιάζει ειδικό πλέγμα προστατευτικών

ρυθμίσεων, σε εναρμόνιση με τις επικρατούσες προσεγγίσεις σε ενωσιακό επίπεδο (βλ. τη γενική αρχή της συμπερίληψης «inclusiveness», η οποία εμφατικά αποτυπώνεται στο «CEER-BEUC 2030 Vision for Energy Consumers: LET’S ASPIRE! Long-term Energy Transition for Sustainability and Climate Neutrality: Affordability, Simplicity, Protection, Inclusiveness, Reliability and Empowerment»), στο πλαίσιο της επικαιροποίησης – επανέκδοσης του ΚΠΗΕ.

Ενότητα 2: Διαδικασία ενημέρωσης καταναλωτών στην περίπτωση της τροποποίησης όρων της Σύμβασής Προμήθειας

Επειδή, όσον αφορά στη δυνατότητα αξιοποίησης εναλλακτικών μέσων προγνωστοποίησης επικείμενης τροποποίησης των συμβατικών τιμολογιακών όρων, κρίνεται ότι το άρθρο 30 παρ. 3 ΚΠΗΕ προβλέπει τη δυνατότητα υλοποίησης της προγνωστοποίησης με εναλλακτικά μέσα, εφόσον έχει συναινέσει σε τούτο ο Πελάτης. Σχετικώς, ο Προμηθευτής φέρει το βάρος απόδειξης της παροχής της εν λόγω συναίνεσης και της ειδικής πρόβλεψης του εναλλακτικού τρόπου προγνωστοποίησης στη σύμβαση.

Επειδή, όσον αφορά στον χρόνο υλοποίησης της προγνωστοποίησης η Αρχή απορρίπτει την προσέγγιση η οποία συρρικνώνει τον παρεχόμενο στους καταναλωτές χρόνο, αφενός διότι έρχεται σε αντίθεση με τις πάγιες προβλέψεις του ΚΠΗΕ, αφετέρου διότι η μετάβαση των καταναλωτών στο σύνηθες πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς, μετά από το μακρύ διάστημα της ισχύος των έκτακτων ρυθμίσεων, απαιτεί την ενίσχυση του περιθωρίου αντίληψης και αντίδρασης επί των γνωστοποιούμενων τροποποιήσεων. Ως εκ τούτου, λόγω των ειδικών περιστάσεων που υφίστανται, προσήκει η διατήρηση της προθεσμίας προγνωστοποίησης των εξήντα (60) ημερών ως ελάχιστου χρονικού διαστήματος που εγγυάται τη δυνατότητα των καταναλωτών να συγκρίνουν τα προσφερόμενα προϊόντα και να προβούν στις βέλτιστες επιλογές.

Ενότητα 3: Λογαριασμός Κατανάλωσης και Όροι Συμβάσεων Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας

Επειδή, όσον αφορά στην αναγραφή των χρεώσεων προμήθειας στον Λογαριασμό Κατανάλωσης, βάσει των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και ειδικότερα των διατάξεων του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας, της Απόφασης ΡΑΕ 409/2020 και της Απόφασης ΡΑΕ 389/2022, είναι σαφές ότι οι χρεώσεις που προκύπτουν από την εφαρμογή της μεθοδολογίας τιμολόγησης, που περιλαμβάνεται στη Σύμβαση, περιλαμβάνονται και αναλύονται στο πεδίο του λογαριασμού που αφορά τις χρεώσεις αυτές (ανταγωνιστικό σκέλος ή Χρεώσεις Προμήθειας) και όχι σε διαφορετικό πεδίο. Τυχόν χρεώσεις που

προκύπτουν από μηχανισμούς αναπροσαρμογής ή σύνδεση της τιμολόγησης με την χονδρεμπορική αγορά αναγράφονται στο πεδίο των Χρεώσεων Προμήθειας του Λογαριασμού κατανάλωσης. Συνιστά καταστρατήγηση θεμελιωδών διατάξεων αλλά και γενικών αρχών της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας τυχόν απόπειρα Προμηθευτών να παραθέσουν τα ποσά εκ της Χρέωσης Προμήθειας, ή/και την ανάλυσή τους, σε διαφορετικό πεδίο (π.χ. Άλλες Χρεώσεις, Τρίτες Χρεώσεις κλπ.). Σε ενδεχόμενη τέτοια περίπτωση, η Αρχή, προκειμένου να διασφαλίσει το θεμελιώδες δικαίωμα του καταναλωτή σε γνώση του τρόπου διαμόρφωσης του ενεργειακού του κόστους, και δη με την αναγκαία αμεσότητα, όπως επιτάσσει και το ενωσιακό δίκαιο, θα προβεί σε δημοσιοποίηση της περίπτωσης του Προμηθευτή.

Επιπλέον, εξυπακούεται ότι στην περίπτωση κατά την οποία η τελική τιμή προμήθειας προκύπτει και από μηχανισμούς αναπροσαρμογής ή σύνδεση της τιμολόγησης με την χονδρεμπορική αγορά, η μεθοδολογία τιμολόγησης θα πρέπει να αποτυπώνεται σαφώς και αναλυτικά στους Ειδικούς Όρους της Σύμβασης Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας με τρόπο διαφανή, κατανοητό και ευχερώς επαληθεύσιμο. Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή στην περίπτωση μη-αναλυτικής καταγραφής της μεθοδολογίας στους Ειδικούς Όρους της Σύμβασης Προμήθειας, η τιμολόγηση πάσχει νομιμότητας.

Επειδή, η ενδυνάμωση των καταναλωτών, που αποτελεί βασικό στόχο του ενωσιακού και του εθνικού νομοθέτη, καθώς και του Ρυθμιστή, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ευχερή πρόσβαση του Πελάτη σε σαφή και διαφανή πληροφόρηση αναφορικά με τους όρους παροχής των προϊόντων προμήθειας. Περαιτέρω, η άσκηση του θεμελιώδους δικαιώματος της ελεύθερης επιλογής προμηθευτή προϋποθέτει τη δυνατότητα του πελάτη να συγκρίνει τα προσφερόμενα προϊόντα και να επαληθεύει τις χρεώσεις τους.

Επειδή, για τους ανωτέρω λόγους το άρθρο 49 του ν. 4001/2011 σαφώς προβλέπει την υποχρέωση των Προμηθευτών αλλά και της Αρχής να καθιστούν δημόσια διαθέσιμες τις πληροφορίες που άπτονται των όρων τιμολόγησης, ως έκφραση της αρχής της διαφάνειας.

Επειδή, κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στην Απόφαση ΠΑΕ 409/2020, για την ενίσχυση της διαφάνειας και της επαληθευσιμότητας ως προς τους Μηχανισμούς Αναπροσαρμογής της Χρέωσης Προμήθειας (βλ. «Ρήτρα Αναπροσαρμογής»), καθώς και στον ΚΠΗΕ, σημειώνεται ότι οι συντελεστές προσαύξησης «α» και «β» της Ρήτρας Αναπροσαρμογής λαμβάνουν προκαθορισμένη τιμή, η οποία οφείλει να αναγράφεται ρητώς στους Ειδικούς Όρους της Σύμβασης Προμήθειας, ώστε να είναι εκ των προτέρων γνωστοί στον καταναλωτή, ενώ τυχόν τροποποίηση αυτών επιτρέπεται μόνο για σπουδαίο λόγο, που

αναφέρεται στους Γενικούς Όρους της Σύμβασης Προμήθειας, και οφείλει να υλοποιείται μόνο κατόπιν τήρησης της διαδικασίας προγνωστοποίησης, ήτοι με ενημέρωση μέσω ατομικής επιστολής, δύο μήνες πριν την τροποποίηση. Ομοίως, όσον αφορά στην παράμετρο «Χ» της μεθοδολογίας αναπροσαρμογής, αυτή θα πρέπει να αναγράφεται ρητώς στους Ειδικούς Όρους της Σύμβασης Προμήθειας και να προσδιορίζεται βάσει συγκεκριμένου μεγέθους της Αγοράς. Επιπλέον, προκειμένου να γίνεται εύκολα κατανοητή από τον καταναλωτή, απαιτείται η παροχή λεπτομερούς πληροφόρησης ως προς τον τρόπο διαμόρφωσης του εν λόγω μεγέθους και η παράθεση τυπικών παραδειγμάτων διακύμανσής του, βάσει ιστορικών δεδομένων και εύλογων παραδοχών – προβλέψεων (βλ. και ενότητα 2.5. της Απόφασης ΠΑΕ 409/2020).

Ενότητα 4: Προϊόντα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας

Επειδή, η Αρχή κατόπιν διαπίστωσης στο παρελθόν καταχρηστικών πρακτικών εκ μέρους ορισμένων Προμηθευτών σχετικά με τον τρόπο παρουσίασης των προσφερόμενων τιμολογίων, ιδίως δε της παρουσίασης των κυμαινόμενων τιμολογίων ως σταθερών καθώς επίσης και πρακτικές εκκαθαρίσεων λογαριασμών και επαναληπτικής έκδοσης λογαριασμών που αφορούσαν στην ίδια περίοδο κατανάλωσης σε βάθος μηνών, οι οποίες συντέλεσαν σε πληθώρα ερωτημάτων-παραπόνων-αιτημάτων καταναλωτών, έκρινε σκόπιμο να ρυθμίσει το ζήτημα αυτό.

Επειδή, η Αρχή έκρινε απαραίτητο οι καταναλωτές να αντιλαμβάνονται επαρκώς το είδος του προϊόντος στο οποίο συμβάλλονται καθώς και τον κίνδυνο τιμών στον οποίο εκτίθενται. Συνεπώς, η Αρχή, αποσκοπώντας στη συνεχή ενδυνάμωση των καταναλωτών, παρότι αρχικώς πρότεινε τη συμπερίληψη ειδικού πεδίου στην Αίτηση Προσφοράς Προμήθειας / Σύμβαση Προμήθειας, στο οποίο ο καταναλωτής θα δήλωνε ότι κατανοεί και συναινεί στην υπαγωγή του στον προκείμενο τύπο τιμολογίου, όπως αυτά ταξινομούνται στις βασικές κατηγορίες, εν τέλει κρίνει ότι ο επιδιωκόμενος σκοπός επιτυγχάνεται βέλπιστα με τη θέσπιση «Σημάνσεων Διαφάνειας» προκειμένου να παράσχεται στους καταναλωτές άμεσα η πρωταρχική ποιοτική ένδειξη του προϊόντος προμήθειας, ώστε να προβούν στη διερεύνηση και επακόλουθη αξιολόγηση της καταλληλότητας και της συμβατότητάς του με τις εξατομικευμένες ανάγκες τους.

Επειδή, οι προτεινόμενες κατηγορίες προκύπτουν βάσει του πλέον θεμελιώδους χαρακτηριστικού τους, ήτοι του βαθμού που παρακολουθούν τη διακύμανση των τιμών στη χονδρεμπορική αγορά και απηχούν την ευρέως αποδεκτή μέθοδο ταξινόμησής τους σε επίπεδο ΕΕ.

Επειδή, η Αρχή, ήδη με την υπ' αρ. 389/2022 Απόφασή της, αναγνώρισε τη δυνατότητα περαιτέρω διακρίσεων στην κατηγορία των κυμαινόμενων τιμολογίων, αναλόγως της πρόβλεψης –ποσοτικού ή ποσοστιαίου– ορίου στην επαύξηση ή/και μείωση της Χρέωσης Προμήθειας. Ωστόσο, η Αρχή δεν επέβαλε στους Προμηθευτές την υποχρέωση προσφοράς τιμολογίου με το χαρακτηριστικό της «περιορισμένης» διακύμανσης. Η υποχρέωση αυτή υφίσταται επί του παρόντος μόνο σε σχέση με τα σταθερά προϊόντα. Αυτή επιβλήθηκε με την υπ' αρ. 409/2020 Απόφαση ΠΑΕ, ακριβώς επειδή το σύνολο σχεδόν των Προμηθευτών προσανατολιζόταν στην αποκλειστική προσφορά κυμαινόμενων προϊόντων, με αποτέλεσμα να στερούνται οι καταναλωτές της δυνατότητας επιλογής από μία βασική κατηγορία. Ως εκ τούτου, η παρέμβαση της Αρχής υπηρετούσε τον διπλό σκοπό της επαύξησης του περιθωρίου επιλογής των καταναλωτών και την ενίσχυση του ανταγωνισμού μέσω της διαφοροποίησης των προϊόντων.

Εν προκειμένω, κρίνεται ότι δεν παρίσταται ανάγκη για την επιβολή υποχρεωτικής προσφοράς συγκεκριμένου τύπου κυμαινόμενου τιμολογίου. Συνεπώς, οι Προμηθευτές είναι απολύτως ελεύθεροι να διαμορφώσουν την τιμολογιακή τους πολιτική, αλλά και τα εν γένει χαρακτηριστικά των προϊόντων τους, αρκεί αυτά να πληρούν τις επιταγές που απορρέουν από τη θεμελιώδη αρχή της διαφάνειας.

Επειδή, η ταξινόμηση βάσει των «Σημάνσεων Διαφάνειας» δεν συνεπάγεται καμία ιδιαίτερη αξία ή απαξία προς το εκάστοτε προϊόν προμήθειας. Οι εν λόγω χρωματικές σημάνσεις αποσκοπούν αποκλειστικά στην ενίσχυση της αντιληπτικής ικανότητας του καταναλωτή, περί του βασικού χαρακτηριστικού του προϊόντος, με την αμεσότητα και την ευχέρεια που μόνον η οπτική αίσθηση διασφαλίζει. Επομένως, κάθε νέο προϊόν που επίκειται να σχεδιαστεί δύναται να συμπεριληφθεί σε μία εκ των αναγνωριζόμενων κατηγοριών, όπως τυποποιούνται κατωτέρω, αναλόγως του κυρίαρχου χαρακτηριστικού του. Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση που σωρεύονται στο προϊόν μεικτά – υβριδικά χαρακτηριστικά, τότε αυτό εξ ορισμού θα επισημαίνεται ως κυμαινόμενο, καθότι –υπό το πρίσμα του καταναλωτή– η έννοια του «σταθερού» τιμολογίου έχει τη μοναδική και αποκλειστική ιδιότητα της απόλυτης παγίωσης της τιμής. Ως εκ τούτου, η παρέμβαση της Αρχής δεν δύναται να επιφέρει κανενός είδους περιορισμό ή αρνητική επίπτωση στην ελευθερία σχεδιασμού νέων προϊόντων εκ μέρους των Προμηθευτών, καθότι το περιεχόμενο της περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την επίτευξη του δημοσίου συμφέροντος σκοπού της κατάλληλης πληροφόρησης των καταναλωτών. Σημειώνεται ότι η ανάγκη για εξοικείωση και ενημέρωση των καταναλωτών αναδεικνύεται ως εντονότερη

την παρούσα χρονική στιγμή, δεδομένου ότι για μακρύ χρονικό διάστημα οι καταναλωτές δεν εκτίθεντο παρά σε έναν μοναδικό τύπο κυμαινόμενου τιμολογίου.

Επιπλέον, ως προς την πιθανότητα διαμόρφωσης της Χρέωσης Προμήθειας σε υψηλότερα επίπεδα, στην περίπτωση των προϊόντων που λαμβάνουν υπόψη τη διακύμανση των παραμέτρων της αγοράς κατά τον μήνα που προηγείται του μήνα κατανάλωσης, σημειώνεται ότι η σχετική κατηγοριοποίηση (ex ante) δεν συντελεί ούτε στην επιβολή προς τους προμηθευτές της υποχρέωσης παροχής τέτοιου προϊόντος ούτε στην επιβολή προς τους καταναλωτές της υποχρέωσης επιλογής του. Τα συμβαλλόμενα μέρη θα εξετάσουν αποκλειστικά τη σκοπιμότητα και το συμφέρον της διάθεσης τέτοιου προϊόντος. Η Αρχή πρότεινε τη σχετική «Σήμανση Διαφάνειας» μόνο διότι διέγνωσε ότι μέρος των καταναλωτών αποδίδει ιδιαίτερη αξία στην εκ των προτέρων γνώση του ύψους του ενεργειακού του κόστους, ώστε να μπορεί να προσαρμόζει αντιστοίχως και την κατανάλωση του. Η εν λόγω ανάγκη αναδείχθηκε στο πλαίσιο της εφαρμογής των έκτακτων ρυθμίσεων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022 και συνδέεται με τη ραγδαία μείωση των παραπόνων – αναφορών – καταγγελιών που υποβλήθηκαν στην Αρχή καθ' όλο αυτό το διάστημα.

Επειδή, λαμβάνεται υπόψη του γεγονός ότι οι προμηθευτές και οι καταναλωτές δεν ενίστανται στις «Σημάνσεις Διαφάνειας», δεδομένου ιδίως ότι δεν συνδέονται με κανενός είδους περιορισμό της επιχειρηματικής ελευθερίας, αλλά αντιθέτως αναγνωρίζουν την αξία τους, ως προς την ενίσχυση της διαφάνειας.

Επειδή, η προκρινόμενη από την Αρχή θέσπιση «Σημάνσεων Διαφάνειας» εναρμονίζεται με τα αναφερόμενα στην υπ' αρ. 389/2022 Απόφασή της, η δε συμμόρφωση προς αυτήν είναι αναγκαία κατόπιν λήξης των έκτακτων ρυθμίσεων που ισχύουν στην Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας και επιστροφής στο τακτικό καθεστώς τιμολόγησης, εφόσον οι Προμηθευτές επιδιώκουν πράγματι τη δραστηριοποίησή τους υπό όρους ποιότητας, διαφάνειας και νομικής ασφάλειας.

Επειδή, η Αρχή έκρινε σκόπιμο να επιβληθεί μέτρο σχετικά με την ημερομηνία οριστικοποίησης της τιμής προμήθειας κατά ανώτατο όριο στο χρονικό διάστημα των δύο μηνών μετά από τον μήνα κατανάλωσης. Τυχόν επιγενέστερη εκκαθάριση των εν λόγω μεγεθών δεν πρέπει να ασκεί επιρροή στη Χρέωση Προμήθειας, καθότι ο κίνδυνος του Προμηθευτή είναι χαμηλός και περιορισμένος και διαθέτει εναλλακτικά μέσα για την αποτελεσματική διαχείρισή του. Άλλωστε, είναι εγγενής με τη δραστηριότητα της προμήθειας η ανάληψη από μέρους του Προμηθευτή ενός ελαχίστου κινδύνου και όχι η

συνεχής μεταβίβασή του στους καταναλωτές. Πράγματι, σύμφωνα με τα στοιχεία της Αρχής αλλά και τις παραδοχές των Προμηθευτών στις διαβουλεύσεις της Αρχής, τα προσφερόμενα προϊόντα προμήθειας ήδη ενσωματώνουν τέτοιου είδους κινδύνους και, συνεπώς, δεν δύναται να δικαιολογηθεί η συνεχής μετακύλισή τους στους καταναλωτές. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με το άρθρο 104 του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης, η διαδικασία της Αρχικής Εκκαθάρισης της εβδομάδας W πραγματοποιείται την εβδομάδα W+1, ενώ η διαδικασία της Διορθωτικής Εκκαθάρισης της εβδομάδας W πραγματοποιείται μέχρι την εβδομάδα W+7, συνάγεται ότι οι Προμηθευτές στο τέλος της διαδικασίας της Διορθωτικής Εκκαθάρισης έχουν γνώση για το κόστος της Αγοράς Εξισορρόπησης.

Επειδή, η Αρχή θεωρεί ότι η πρόταση που διατυπώθηκε στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης για θέσπιση ενός βασικού «τιμολογίου μετάβασης» από τα εμπορικά διαθέσιμα εκάστου προμηθευτή, στο οποίο θα μεταπέσουν –άνευ άλλου πινός– όλες οι κατηγορίες πελατών, οι οποίες υπήχθησαν στις έκτακτες ρυθμίσεις μεταβατικού χαρακτήρα του άρθρου 138 του ν. 4951/2022, προσκρούει στη θεμελιώδη αρχή της ελεύθερης επιλογής προμηθευτή. Πράγματι, σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, οι καταναλωτές θα στερούνταν τη δυνατότητα να συγκρίνουν τις υφιστάμενες επιλογές τους και μόνη άμυνά τους θα ήταν το δικαίωμα υπαναχώρησης, το οποίο όμως ασκείται εντός των πολύ στενών περιθωρίων των δεκαπέντε (15) ημερών. Η Αρχή, σταθμίζοντας αφενός τις όντως απαιτητικές προκλήσεις της μετάβασης, αφετέρου τη σημασία της αποτροπής στρεβλώσεων ή νόθευσης της βούλησης των καταναλωτών, καταλήγει ότι το πλέον κατάλληλο και αναλογικό μέτρο, που ισορροπεί τα συμφέροντα των καταναλωτών με τις συγκυριακές δυσχέρειες, είναι η εφαρμογή της εναλλακτικής δυνατότητας της προγνωστοποίησης. Ως εκ τούτου, οι Προμηθευτές δύνανται να διαμορφώσουν ελεύθερα τα τιμολόγια τους και να υπαγάγουν καταρχήν τους πελάτες τους σε αυτά, βάσει των ειδικών χαρακτηριστικών τους, έχοντας ωστόσο την υποχρέωση να τους προγνωστοποιήσουν τη σχετική τροποποίηση και τη δυνατότητα αντίκρουσής της (βλ. δικαίωμα καταγγελίας και όροι άσκησης του), με το κατάλληλο μέσο, στον κατάλληλο χρόνο και με τον κατάλληλο τρόπο.

Ενότητα 5: Επισημάνσεις σχετικά με τον καθορισμό της μεθοδολογίας των μηχανισμών αναπροσαρμογής των κυμαινόμενων τιμολογίων προμήθειας και των κυμαινόμενων τιμολογίων όπου η χρέωση προμήθειας διαμορφώνεται ευθέως βάσει μεγέθους της Αγοράς (INDEXED Price Contracts)

Επειδή, ως προς τη διαμόρφωση της χρέωσης προμήθειας των προϊόντων κυμαινόμενης τιμολόγησης η Αρχή στο πλαίσιο της ρυθμιστικής και εποπτικής της αρμοδιότητας,

αποσκοπώντας στην προστασία των καταναλωτών από καταχρηστικές συμπεριφορές και στην ενίσχυση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας και της επαληθευσιμότητας, προέβη στην έκδοση της Απόφασης 409/2020 (σχετ.7) με την οποία καθόρισε, δεσμευτικά, για λόγους διαφάνειας προς όφελος των καταναλωτών, ένα σαφές πλαίσιο λειτουργίας της ρήτρας αναπροσαρμογής. Η δυνατότητα υιοθέτησης εκ μέρους των Προμηθευτών εναλλακτικών ισοδύναμων μέτρων εξακολουθεί να υφίσταται, προφανώς όπου αυτή νοείται. Επί παραδείγματι, στις περιπτώσεις όπου η υπ' αρ. 409/2020 επιβάλλει τη διακύμανση βάσει μίας μόνο μεταβλητής, προφανώς δεν δύναται να θεωρηθεί ισοδύναμη με την επιδιωκόμενη σαφήνεια, διαφάνεια και ευχέρεια τυχόν πρόβλεψη για διακύμανση βάσει δύο ή πλειόνων παραμέτρων.

Όσον αφορά στους συντελεστές προσαύξησης «α» και «β», η υπ' αρ. 409/2020 Απόφαση της Αρχής με νομική δεσμευτικότητα σαφώς ορίζει ότι αυτοί λαμβάνουν προκαθορισμένη και σταθερή τιμή η οποία αναφέρεται σαφώς στους όρους της Σύμβασης Προμήθειας και μεταβάλλεται μόνο για σπουδαίο λόγο και με τήρηση της διαδικασίας προγνωστοποίησης. Επιπλέον, όπως ορίζεται στην ανωτέρω απόφαση της Αρχής, η τιμή των ανωτέρω συντελεστών δεν δύναται να τροποποιηθεί πριν την παρέλευση χρονικού διαστήματος έξι (6) μηνών, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 28 παρ. 3 εδ. (β) ΚΠΗΕ.

Επιπλέον, σχετικά με τα κυμαινόμενα τιμολόγια, στα οποία η χρέωση προμήθειας διαμορφώνεται ευθέως βάσει μεγέθους της Αγοράς, δεν νοείται να περιλαμβάνουν κανέναν επιπρόσθετο μηχανισμό αναπροσαρμογής καθώς η εις διπλούν σύνδεση της τελικής χρέωσης ή/και των παραμέτρων αυτής με την χονδρεμπορική αγορά επιφέρει υπέρμετρη έκθεση των καταναλωτών στον κίνδυνο τιμών, ενώ επιπλέον δυσχεραίνει τη δυνατότητα των καταναλωτών να υπολογίσουν εκ των προτέρων το ενεργειακό τους κόστος ώστε να προβούν στις πλέον συμφέρουσες επιλογές. Ως εκ τούτου, μία τέτοια πρακτική εν τέλει καθιστά αλυσιτελή την εφαρμογή της διαφάνειας και συγκρισιμότητας των τιμολογίων και απολήγει σε αποδυνάμωση της θέσης των καταναλωτών.

Ενότητα 6: Συναίνεση Καταναλωτών για την ένταξή τους σε προϊόν Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας

Επειδή, όσον αφορά στο φαινόμενο αυθαίρετων εκπροσωπήσεων παροχών άνευ προηγούμενης σύναψης σύμβασης, η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες ιδιάζουσες συνθήκες, καθώς και τη σκοπιμότητα αποτροπής της μετάπτωσης ενός πολύ μεγάλου μέρους των καταναλωτών, που δεν διαθέτουν έγκυρη σύμβαση προμήθειας, στο δυσμενέστερο καθεστώς της καθολικής υπηρεσίας, κρίνει σκόπιμη την πρόβλεψη εναλλακτικής δυνατότητας, που θα ισχύσει μόνο στο πλαίσιο της μετάβασης ώστε να

αποτρέπεται επαρκώς το ενδεχόμενο μετάπτωσης των πελάτων στο οικονομικά δυσμενέστερο καθεστώς της καθολικής υπηρεσίας.

Επειδή, σε σχέση με την προϋπόθεση της προηγούμενης σύναψης σύμβασης προμήθειας για τη νόμιμη παροχή και τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας, η Αρχή λαμβάνει υπόψη τα σχόλια των συμμετεχόντων στη Δημόσια Διαβούλευση, καθώς και την ιδιαιτερότητα της παρούσας χρονικής περιόδου που χαρακτηρίζεται από την ευρεία αναδιοργάνωση των συμβατικών δεσμών, η οποία χώρησε λόγω της οξύτατης ενεργειακής κρίσης και της επιβολής των έκτακτων μέτρων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022. Αναλυτικότερα, η μακρόχρονη περίοδος (από 1.8.2022 έως 31.12.2023), κατά την οποία δια νόμου τροποποιήθηκε το τιμολόγιο βάσει του οποίου λειτουργούσαν οι συμβάσεις κυμαινόμενης τιμολόγησης, διατάραξε την ομαλή εξυπηρέτηση των συμβάσεων. Η ex lege ή de facto τροποποίηση των τιμολογιακών όρων, η σημαντική μεταβολή των συνθηκών που οδήγησε τους Προμηθευτές σε κατάργηση μεγάλου αριθμού προϊόντων, καθώς και η παρέλευση της διάρκειας της σύμβασης συνιστούν περιπτώσεις, για τις οποίες –υπό τη συνήθη εξέλιξη των πραγμάτων και κατά τα οριζόμενα στον ΚΠΗΕ– θα απαιτείτο η προηγούμενη σύναψη σύμβασης προμήθειας. Ωστόσο, δεδομένων όσων προηγήθηκαν αλλά και του σύντομου χρονικού διαστήματος που απομένει μέχρι τις 31.12.2023 για να διευθετηθούν οι συμβατικές εκκρεμότητες, να επιτευχθεί η ομαλή μετάβαση των καταναλωτών στο πάγιο πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς και να επιταχυνθεί συναφώς η ενημέρωσή τους για τους διαφορετικούς τύπους των προσφερόμενων προϊόντων προμήθειας, κρίνεται σκόπιμη, κατ' εξαίρεση η εφαρμογή της διαδικασίας της προγνωστοποίησης, κατά το άρθρο 30 ΚΠΗΕ, που συνιστά το πλέον κατάλληλο και αναλογικού χαρακτήρα μέτρο υπό της παρούσας συνθήκες. Πράγματι, μέσω της προγνωστοποίησης, διασφαλίζεται ότι οι προμηθευτές θα πληροφορηθούν με την αναγκαία επισημότητα και τυπικότητα, που εγγυάται η αποστολή διακριτής επιστολής, για τους προτεινόμενους από τον Προμηθευτή τιμολογιακούς όρους. Επιπλέον, η υποχρέωση του Προμηθευτή για πλήρη, σαφή και διαφανή τιμολόγηση ενισχύει τη δυνατότητα του καταναλωτή να αντιληφθεί τον τρόπο διαμόρφωσης του ενεργειακού του κόστους και τον βαθμό έκθεσής του στον κίνδυνο τιμών. Περαιτέρω, η επιβαλλόμενη ολοκλήρωση της προγνωστοποίησης τουλάχιστον εξήντα (60) μέρες πριν τη θέση σε ισχύ των νέων όρων διασφαλίζει επαρκές χρονικό περιθώριο ώστε ο καταναλωτής να προβεί στη σύγκριση των προσφερόμενων επιλογών ώστε να καταλήξει σε αυτήν που εξυπηρετεί βέλτιστα τα συμφέροντά του (informed choice). Ως εκ τούτου, η προκείμενη εξαίρεση δεν θίγει τον πυρήνα του σκοπού, στον οποίο απέβλεψαν ο ενωσιακός και ο εθνικός νομοθέτης κατά τη θέσπιση της υποχρεωτικότητας της προηγούμενης σύναψης

σύμβασης προμήθειας, δηλαδή στην ενδελεχή και διαφανή ενημέρωση του καταναλωτή ως εχέγγυο της δυνατότητας αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων του. Παρόλο που η προαπαιτούμενη κατά τον ΚΠΗΕ ρητή συναίνεση του καταναλωτή, που παρέχεται μέσω της υπογραφής της σύμβασης προμήθειας, υποκαθίσταται εν προκειμένω από την τήρηση της διαδικασίας της προγνωστοποίησης, από πλευράς του προμηθευτή, και τη μη-άσκηση του δικαιώματος αλλαγής προμηθευτή / προϊόντος προμήθειας, από πλευράς του καταναλωτή, εν τέλει δεν επέρχεται βλάβη στα έννομα συμφέροντα του καταναλωτή. Μάλιστα, προλαμβάνεται η πιθανότητα υπαγωγής καταναλωτών στο –οικονομικά επαχθέστερο– καθεστώς της καθολικής υπηρεσίας, εφόσον δεν μεριμνήσουν –εντός του ασφυκτικού χρονικού περιθωρίου μέχρι τις 31.12.2023– για τη σύναψη σύμβασης προμήθειας. Επιπλέον, η θέσπιση των Σημάνσεων Διαφάνειας των προϊόντων, θα συμβάλλει στη διασφάλιση της πλήρους γνώσης των καταναλωτών σχετικά με τη φύση του προϊόντος στο οποίο επιλέγουν να συμβληθούν. Σε συνέχεια των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη, αφενός ότι η σχετική παρέκκλιση είναι εξαιρετικού χαρακτήρα και χρονικά περιορισμένη στο διάστημα μέχρι τη λήξη της ισχύος των έκτακτων ρυθμίσεων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022, αφετέρου ότι αποσκοπεί στην ομαλή μετάβαση προμηθευτών και πελατών, αποτρέποντας ανεπιεικείς καταστάσεις μετάπτωσης σε καθεστώς καθολικής υπηρεσίας, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζει αντίστοιχη και επαρκή προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών, προκύπτει ότι, εναλλακτικά της σύναψης σύμβασης προμήθειας, δύναται να ακολουθηθεί εν προκειμένω η διαδικασία της προγνωστοποίησης, με απαρέγκλιτη συμμόρφωση των προμηθευτών στα οριζόμενα στο πλαίσιο, όπως αυτό έχει ερμηνευθεί από την Αρχή.

Ενότητα 7: Ανακοίνωση τιμών στην ιστοσελίδα της Αρχής, στο Εργαλείο Σύγκρισης Τιμών

Επειδή, όσον αφορά στη δημοσιοποίηση της τιμής των προϊόντων προμήθειας στην ιστοσελίδα της Αρχής, στο Εργαλείο Σύγκρισης Τιμών καθώς και στην ιστοσελίδα e.katanalotis.gr, το άρθρο 49 του ν. 4001/2011 σαφώς προβλέπει την υποχρέωση των Προμηθευτών αλλά και της Αρχής να καθιστούν δημόσια διαθέσιμες τις πληροφορίες που άπτονται των όρων τιμολόγησης, ως έκφανση της αρχής της διαφάνειας. Η ενδυνάμωση των καταναλωτών, που αποτελεί βασικό στόχο του ενωσιακού και του εθνικού νομοθέτη, καθώς και του Ρυθμιστή, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ευχερή πρόσβαση του Πελάτη σε σαφή και διαφανή πληροφόρηση αναφορικά με τους όρους παροχής των προϊόντων προμήθειας. Περαιτέρω, η άσκηση του θεμελιώδους δικαιώματος της ελεύθερης επιλογής

προμηθευτή προϋποθέτει τη δυνατότητα του πελάτη να συγκρίνει τα προσφερόμενα προϊόντα και να επαληθεύει τις χρεώσεις τους.

Επειδή, η δυνατότητα ευχερούς πρόσβασης στα στοιχεία που άπτονται της τιμολόγησης των καταναλωτών μέσω εναλλακτικών πηγών πληροφόρησης, ήτοι μέσω του Εργαλείου Σύγκρισης Τιμών και της ιστοσελίδας της Αρχής, καθώς και μέσω των ιστοσελίδων των Προμηθευτών, θα επαυξήσει σημαντικά τη δυνατότητα των καταναλωτών, να προβαίνουν –σε περίπτωση αμφιβολίας– σε αναζήτηση και επαλήθευση των χρεώσεων που αποτυπώνονται στον λογαριασμό τους και επακολούθως στις βέλτιστες επιλογές βάσει των ιδιαίτερων αναγκών τους. Το γεγονός αυτό εκτιμάται ότι θα συμβάλει στη βελτίωση των δεικτών εμπιστοσύνης και ικανοποίησης των καταναλωτών, όπως αυτοί διαμορφώνονται βάσει των στοιχείων που συλλέγει η Αρχή στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου. Σε κάθε περίπτωση, η προοδευτική εξοικείωση των καταναλωτών με τους –πράγματι, σύνθετους– μηχανισμούς διαμόρφωσης των τιμών θα ενισχύει σταδιακά την εξορθολογισμένη και εύρυθμη λειτουργία των συμβατικών σχέσεων.

Επειδή, επισημαίνεται ότι τα τιμολόγια που ισχύουν την περίοδο των έκτακτων μέτρων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022 δεν δύνανται να συνεχίσουν να προσφέρονται υπό την ίδια μορφή από την 1^η Ιανουαρίου 2024, καθώς για αυτά οι Καταναλωτές δεν έχουν πληροφόρηση για τις παραμέτρους βάσει των οποίων η τιμή αυτών διαμορφώθηκε.

Επειδή, το άρθρο 138 του ν. 4951/2022 με το οποίο εισήχθησαν έκτακτα μέτρα στην Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας, προβλέπει μεταξύ άλλων την υποχρέωση των Προμηθευτών να ανακοινώνουν σε μηνιαία βάση και σε ευδιάκριτο σημείο στην ιστοσελίδα τους, έως την εικοστή ημέρα (20η) ημέρα του προηγούμενου μήνα (Μ-1), πριν από τον μήνα εφαρμογής (Μ), τις πάγιες χρεώσεις και τις χρεώσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για το σκέλος ισχύος και ενέργειας και τυχόν προσφερόμενες εκπτώσεις. Μετέπειτα, η Αρχή δημοσιεύει μηνιαίως τα εν λόγω στοιχεία στην ιστοσελίδα της, υπό τη μορφή πίνακα.

Επειδή, κατά τη διάρκεια εφαρμογής των ανωτέρω μέτρων, η Αρχή διαπίστωσε τη σημαντική μείωση των υποβαλλόμενων παραπόνων-αιτημάτων-ερωτημάτων καταναλωτών στην πλατφόρμα «MyRae», όσον αφορά σε ζητήματα που άπτονται της διαφάνειας της τιμολόγησης, γεγονός που συνδέεται με την επίτευξη πληρέστερης, διαφανέστερης και σαφέστερης ενημέρωσης των καταναλωτών.

Επειδή, στο πλαίσιο της αρχής της διαφάνειας, ο Κώδικας επιβάλλει, αφενός στους Προμηθευτές την υποχρέωση δημοσιοποίησης των κρίσιμων πληροφοριών περί των συμβατικών όρων, αφετέρου εξουσιοδοτεί την Αρχή να δημοσιοποιεί στην ιστοσελίδα της

τα τιμολόγια των Προμηθευτών, στοιχεία για τη διαμόρφωση της Χρέωσης Προμήθειας, παραδείγματα υπολογισμού της βάσει της κατανάλωσης του Πελάτη, συγκριτική παράθεση τιμολογίων αλλά και δεδομένα σχετικά με την υποβολή παραπόνων.

Αναλυτικότερα, η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 9 ΚΠΗΕ ορίζει ότι *«1. Οι Προμηθευτές υποχρεούνται να δημοσιοποιούν, κατ' ελάχιστον, τα στοιχεία που καθορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο. Η δημοσιοποίηση των στοιχείων αυτών γίνεται τουλάχιστον μέσω της ιστοσελίδας του Προμηθευτή. Η εν λόγω ιστοσελίδα πρέπει να είναι ενεργή και να ενημερώνεται τακτικώς ως προς τα δημοσιοποιούμενα στοιχεία, η δε πρόσβαση σε αυτήν να είναι ευχερής, καθ' όλη τη διάρκεια άσκησης της δραστηριότητας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.»*. Σε εξειδίκευση της ανωτέρω πρόβλεψης, η παρ. 1 του άρθρου 11 ΚΠΗΕ σαφώς επιβάλλει στους προμηθευτές την υποχρέωση να «καταρτίζουν και [να] δημοσιοποιούν τα Τιμολόγια Προμήθειας για τις Βασικές και Ειδικές Κατηγορίες Πελατών στις οποίες δραστηριοποιούνται, κατ' ελάχιστο για τους Μικρούς Πελάτες». Επιπλέον, η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 1 του Παραρτήματος ΙΙ «Βασικές Αρχές Τιμολόγησης Ηλεκτρικής Ενέργειας» προβλέπει ότι η εν λόγω υποχρέωση δημοσιοποίησης της κρίσιμης πληροφορίας σχετικά με τον τρόπο διαμόρφωσης του ενεργειακού κόστους καταλαμβάνει και τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις (ήτοι τις Χρεώσεις Χρήσης Συστήματος / ΧΧΣ και Δικτύου / ΧΧΔ, τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας / ΥΚΩ, το Ειδικό Τέλος Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων / ΕΤΜΕΑΡ και λοιπές ρυθμιζόμενες χρεώσεις).

Επιπροσθέτως, οι διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 7 ΚΠΗΕ αναθέτουν στη Ρυθμιστική Αρχή την ιδιαίτερη υποχρέωση προώθησης της διαφάνειας και διασφάλισης της δυνατότητας πλήρους ενημέρωσης των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται ότι: *«4. Η ΡΑΕ δημοσιοποιεί στην ιστοσελίδα της συγκεντρωτικούς πίνακες με την ιστοσελίδα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τα δημοσιοποιημένα Τιμολόγια Προμήθειας κάθε Προμηθευτή. Για την καλύτερη ενημέρωση των καταναλωτών και τη διευκόλυνσή τους στην επιλογή Προμηθευτή, η ΡΑΕ δύναται να δημοσιοποιεί στην ιστοσελίδα της, παραδείγματα υπολογισμού της δαπάνης επί τη βάση προκαθορισμένων τυπικών επιπέδων κατανάλωσης, λαμβάνοντας υπόψη δημοσιοποιημένα συγκρίσιμα Τιμολόγια Προμήθειας για Μικρούς Πελάτες τα οποία αναφέρονται με σαφήνεια. Η ΡΑΕ δύναται επίσης να δημοσιοποιεί στην ιστοσελίδα της εργαλεία συγκριτικού υπολογισμού της ανωτέρω δαπάνης βάσει συγκεκριμένων στοιχείων ηλεκτρικής κατανάλωσης και του φορτίου της εγκατάστασης του Πελάτη.*

5. Η ΡΑΕ δύναται να δημοσιοποιεί στην ιστοσελίδα της συγκεντρωτικά στοιχεία αναφορών και παραπόνων ανά Προμηθευτή που υποβλήθηκαν στη ΡΑΕ, καθώς και εκθέσεις τήρησης

των υποχρεώσεων των Προμηθευτών, όπως αυτές απορρέουν από τον παρόντα Κώδικα ή/ και τα πρότυπα ποιότητας των υπηρεσιών όπως αυτά καταρτίζονται από κάθε Προμηθευτή.».

Στο πλαίσιο των ανωτέρω αρμοδιοτήτων της Αρχής και προκειμένου για την αποτελεσματική άσκησή τους, η παρ. 3 του άρθρου 11 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας προβλέπει την υποχρέωση των Προμηθευτών να κοινοποιούν στην Αρχή αμελλητί, και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών από τη θέση τους σε ισχύ, τα Τιμολόγια Προμήθειας που εφαρμόζουν για κάθε Κατηγορία Πελατών καθώς και κάθε τροποποίηση αυτών.

Επειδή, καθίσταται σαφές ότι η υποχρέωση των Προμηθευτών περί άμεσης ενημέρωσης της Αρχής ρητώς επιβάλλεται από το κείμενο πλαίσιο και αποσκοπεί στην αποτελεσματική διασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης. Για το λόγο αυτό, λαμβάνοντας υπόψη και το γεγονός ότι οι μηνιαίες ανακοινώσεις, που εκδίδει η Αρχή από τον Αύγουστο 2022, κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 138 του ν. 4951/2022, επαύξησαν το επίπεδο διαφάνειας επί των όρων τιμολόγησης και τον βαθμό ικανοποίησης των καταναλωτών, η Αρχή θα συνεχίσει να αναρτά σε μηνιαία βάση το ύψος της Χρέωσης Προμήθειας για κάθε προϊόν.

Επειδή, στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή έκρινε σκόπιμο να συνεχίσει να αναρτά στην ιστοσελίδα της σε μηνιαία βάση τα προσφερόμενα τιμολόγια των Προμηθευτών κατόπιν σχετικής κοινοποίησης τους καθώς και ανακοίνωσής τους στην οικεία ιστοσελίδα κάθε Προμηθευτή.

Επειδή, αυτό το σύστημα δημοσιοποίησης, σε συνδυασμό με την πάγια υποχρέωση των Προμηθευτών να τηρούν διαρκώς επίκαιρη την κατάσταση των προϊόντων τους στο Εργαλείο Σύγκρισης Τιμών της Αρχής (energycost.gr), θα ενδυναμώσει πολλαπλώς τους καταναλωτές. Συγκεκριμένα, θα διασφαλίζεται η δυνατότητα ευχερούς πρόσβασης των καταναλωτών στα στοιχεία που άπτονται της τιμολόγησης, ώστε οι καταναλωτές να μπορούν να συγκρίνουν τα προσφερόμενα προϊόντα προμήθειας, να ασκούν αποτελεσματικά την ελευθερία επιλογής προμηθευτή προβαίνοντας στις βέλτιστες επιλογές βάσει των ιδιαίτερων αναγκών τους, να προϋπολογίζουν το ενεργειακό τους κόστος, να προσαρμόζουν αντιστοίχως την κατανάλωσή τους αλλά και να μπορούν να επαληθεύουν εκ των υστέρων τις χρεώσεις που αποτυπώνονται στον λογαριασμό κατανάλωσης.

Επειδή, η τήρηση της ανωτέρω διαδικασίας αποβαίνει προς όφελος όχι μόνο των καταναλωτών αλλά και των ίδιων των Προμηθευτών καθώς και της λιανικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο σύνολό της.

Επειδή, τα προκείμενα ρυθμιστικά μέτρα αποσκοπούν, αφενός στην ομαλή προσαρμογή προμηθευτών και πελατών στο πάγιο πλαίσιο οργάνωσης των συμβατικών σχέσεων, μετά τη λήξη των έκτακτων ρυθμίσεων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022, αφετέρου στην ενδυνάμωση των καταναλωτών, την προώθηση της διαφάνειας και την ενίσχυση του υγιούς ανταγωνισμού στη λιανική αγορά.

Επειδή, τα ρυθμιστικά μέτρα που αφορούν στην εφαρμογή της διαδικασίας της προγνωστοποίησης, κατά τους θεσπιζόμενους ειδικούς όρους, στις περιπτώσεις τροποποίησης όρων της ισχύουσας Σύμβασης Προμήθειας, λήξης της αρχικώς συμφωνηθείσας διάρκειας ισχύος της Σύμβασης Προμήθειας ή υπαγωγής του πελάτη σε διαφορετικό προϊόν από το αναφερόμενο στη Σύμβαση Προμήθειας λόγω της απόσυρσής του, εφαρμόζονται έως τις 31.12.2023, για λόγους διευκόλυνσης της ομαλής μετάβασης. Τα παρόντα ρυθμιστικά μέτρα δύνανται να παραταθούν ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς και τη διαπίστωση περαιτέρω αναγκών προσαρμογής καταναλωτών και Προμηθευτών.

Επειδή, τα ρυθμιστικά μέτρα που αφορούν στη διαμόρφωση της Χρέωσης Προμήθειας των Προϊόντων Κυμαινόμενης Τιμολόγησης, στους Γενικούς και Ειδικούς Όρους των Συμβάσεων Προμήθειας και στις Σημάνσεις Διαφάνειας εφαρμόζονται έως και τις 31.12.2024 και στο τέλος της εν λόγω περιόδου εξετάζεται η εν γένει επίπτωσή τους και αξιολογείται η σκοπιμότητα παράτασής τους, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες συνθήκες.

Για όλους τους παραπάνω λόγους,

Αποφασίζει:

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της κατά τα άρθρα 3 παρ. 4, 22, 23 και 24 του ν. 4001/2011

1. Υποχρέωση προγνωστοποίησης στις περιπτώσεις τροποποίησης όρων της ισχύουσας Σύμβασης Προμήθειας

1.1. Οι Προμηθευτές υποχρεούνται σε έγκαιρη, πλήρη, σαφή και κατάλληλη ενημέρωση των καταναλωτών επί των συμβατικών – τιμολογιακών όρων που θα τεθούν σε ισχύ με τη λήξη των έκτακτων ρυθμίσεων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022.

Σχετικώς, οι Προμηθευτές τηρούν απαρέγκλιτα τους διαδικαστικούς και ουσιαστικούς όρους της προγνωστοποίησης, βάσει των οριζομένων στο άρθρο 30 του ΚΠΗΕ και των οριζομένων στην παρούσα Απόφαση.

1.2. Οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας υποχρεούνται σε κατάλληλη προγνωστοποίηση των τροποποιήσεων των όρων των Συμβάσεων Προμήθειας που θα εφαρμοστούν από την 1.1.2024. Οι Προμηθευτές οφείλουν να προγνωστοποιήσουν τους τροποποιημένους όρους της Σύμβασης Προμήθειας έως και την 1η Νοεμβρίου 2023 και φέρουν το βάρος απόδειξης της εμπρόθεσμης εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσής τους.

1.3. Διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση κατά την οποία, με τη λήξη των έκτακτων μέτρων, αναβιώσουν όλοι οι όροι των Συμβάσεων Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας, η εφαρμογή των οποίων είχε ανασταλεί κατά τη διάρκεια ισχύος των έκτακτων μέτρων μεταβατικού χαρακτήρα (Άρθρο 138 ν. 4951/2022), χωρίς όμως να επέλθει ουδεμία τροποποίηση αυτών, οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας δεν υποχρεούνται να προβούν σε ουδεμία ενημέρωση των Τελικών Πελατών τους καθώς αυτοί θα τιμολογούνται βάσει των διατάξεων των υπογεγραμμένων συμβάσεων προμήθειας.

2. Υποχρέωση προγνωστοποίησης στις περιπτώσεις λήξης της αρχικώς συμφωνηθείσας διάρκειας ισχύος της Σύμβασης Προμήθειας ή υπαγωγής του πελάτη σε διαφορετικό προϊόν από το αναφερόμενο στη Σύμβαση Προμήθειας λόγω της απόσυρσής του

2.1. Στις περιπτώσεις:

(α) Παρέλευσης του χρονικού διαστήματος ισχύος της υπογραφείσας σύμβασης προμήθειας και μη-υπογραφής νέας σύμβασης και

(β) Διακοπής της εμπορικής διάθεσης του προϊόντος, που προσδιορίζεται στη σύμβαση προμήθειας, από την 1.1.2024

και κατ' εξαίρεση της γενικής αρχής σύμφωνα με την οποία η Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας διενεργείται αποκλειστικά μετά από σύναψη Σύμβασης Προμήθειας μεταξύ Προμηθευτή και Τελικού Πελάτη κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 47 παρ. 2 του ν. 4001/2011 και τα ειδικώς προβλεπόμενα στα άρθρα 6, 15 και 18 ΚΠΗΕ, θεωρείται ότι συνάπτεται σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας κατόπιν κατάλληλης προγνωστοποίησης από τον Προμηθευτή –μέχρι και την 1η Νοεμβρίου 2023– των συμβατικών όρων που πρόκειται

να ισχύουν μετά τη λήξη των έκτακτων ρυθμίσεων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022, εφόσον τεκμαίρεται η συναίνεση του καταναλωτή κατά το την παρ. 2.3.

2.2. Στις ανωτέρω περιπτώσεις 2.1. (α) και (β), ο Προμηθευτής γνωστοποιεί στον πελάτη την υπαγωγή του στο προϊόν προμήθειας που αντιστοιχεί στην κατηγορία στην οποία εντάσσεται ο καταναλωτής, και στα τυχόν ειδικά χαρακτηριστικά του, μέσω της διαδικασίας της προγνωστοποίησης. Οι Προμηθευτές οφείλουν να προγνωστοποιήσουν το σύνολο των νέων όρων της Σύμβασης Προμήθειας έως και την 1η Νοεμβρίου 2023 και φέρουν το βάρος απόδειξης της εμπρόθεσμης εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσής τους.

2.3. Η συναίνεση του καταναλωτή τεκμαίρεται σε περίπτωση μη-εναντίωσής του στους νέους συμβατικούς – τιμολογιακούς όρους. Σε περίπτωση που ο καταναλωτής δεν αποδέχεται τους νέους όρους οφείλει να δηλώσει προς τον Προμηθευτή γραπτώς την εναντίωσή του, εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη γνώσης επί αυτών, κατόπιν προσήκουσας εκπλήρωσης από τον υφιστάμενο προμηθευτή της υποχρέωσης προγνωστοποίησης.

Ως υφιστάμενος προμηθευτής νοείται εκείνος που παρέχει τον πελάτη με ηλεκτρική ενέργεια έως και την 31.10.2023.

2.4. Ο καταναλωτής που δεν συναινεί στους νέους συμβατικούς – τιμολογιακούς όρους, προβαίνει σε ελεύθερη επιλογή προμηθευτή ή/και προϊόντος προμήθειας, συνάπτοντας σχετική σύμβαση. Σε περίπτωση που δεν συναφθεί σύμβαση μέχρι τη λήξη των έκτακτων ρυθμίσεων του άρθρου 138 του ν. 4951/2022, ο καταναλωτής μεταπίπτει σε καθεστώς καθολικής υπηρεσίας.

3. Διαδικασία και περιεχόμενο προγνωστοποίησης

3.1 Η προγνωστοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει:

(i) Για την περίπτωση 1, την επισήμανση των άρθρων της Σύμβασης Προμήθειας, των Γενικών Όρων ή των Ειδικών Όρων Τιμολόγησης που τροποποιούνται.

(ii) Για την περίπτωση 2, πλήρη και αναλυτική αναφορά του συνόλου του περιεχομένου της Σύμβασης Προμήθειας που πρόκειται να ισχύει από την 1.1.2024.

(iii) για τις περιπτώσεις 1 και 2, υπόμνηση στον Τελικό Πελάτη του δικαιώματος εναντίωσης εντός τριάντα (30) ημερών από την προγνωστοποίηση, προσδιορίζοντας και τις σχετικές διαδικασίες.

3.2 Η προγνωστοποίηση αφορά σε ατομική ενημέρωση του Πελάτη από τον Προμηθευτή η οποία υλοποιείται με διακριτή έντυπη ή ηλεκτρονική επιστολή με βέβαιη

ημεροχρονολογία, που αποστέλλεται τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες πριν την έναρξη ισχύος των νέων ή τροποποιημένων όρων, ήτοι έως και την 1η Νοεμβρίου 2023.

Ειδικότερα, για την επιλογή του τρόπου ενημέρωσης μέσω έντυπης ή ηλεκτρονικής επιστολής, οι Προμηθευτές ενημερώνουν τους Τελικούς Πελάτες τους με τον τρόπο που οι δεύτεροι έχουν επιλέξει να λαμβάνουν τον λογαριασμό κατανάλωσης

3.3. Στην περίπτωση επιλογής έγχαρτου λογαριασμού, η ενημέρωση θα πρέπει να γίνει με έντυπη επιστολή, η οποία δύναται να συμπεριλαμβάνεται στον ίδιο φάκελο με τον λογαριασμό κατανάλωσης, σε διακριτό έντυπο. Στην περίπτωση επιλογής της αποστολής του λογαριασμού με ψηφιακά μέσα, η ενημέρωση θα πρέπει να γίνει με ηλεκτρονική επιστολή, που αποστέλλεται με τον ίδιο τρόπο.

4. Περιεχόμενο όρων σύμβασης προμήθειας

4.1. Οι Γενικοί και οι Ειδικοί Όροι της Σύμβασης Προμήθειας είναι συμβατοί με τις αρχές της καλής πίστης και της τήρησης των συναλλακτικών ηθών και καθίστανται εν γνώσει του Τελικού Πελάτη πριν από τη σύναψη της Σύμβασης Προμήθειας, κατά τρόπο σαφή και κατανοητό.

4.2. Η τροποποίηση αυτών επιτρέπεται μετά την παρέλευση του χρονικού διαστήματος της ελάχιστης διάρκειας των έξι (6) μηνών, που προβλέπεται στο άρθρο 29 παρ. 3 εδ. (β) του ΚΠΗΕ, μόνο μετά από σπουδαίο λόγο που εξειδικεύεται στη σύμβαση προμήθειας και σε συνέχεια της διαδικασίας προγνωστοποίησης.

4.3. Οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας αναγράφουν αναλυτικά στους Ειδικούς Όρους της Σύμβασης Προμήθειας τη μεθοδολογία υπολογισμού της Χρέωσης Προμήθειας, βάσει του εφαρμοζόμενου Τιμολογίου Προμήθειας. Η έννοια της «μεθοδολογίας υπολογισμού της Χρέωσης Προμήθειας» περιλαμβάνει –μεταξύ άλλων– και τους μηχανισμούς αναπροσαρμογής της Χρέωσης Προμήθειας, το ύψος των σταθερών συντελεστών της μεθοδολογίας, τυχόν συμφωνηθέντες ειδικούς όρους τιμολόγησης, την παροχή εκπνώσεων, τη μεθοδολογία υπολογισμού των χρεώσεων των «Έναντι» Λογαριασμών, τον τρόπο προσδιορισμού της κατανάλωσης στους Λογαριασμούς που εκδίδονται βάσει τεκτιμώμενης κατανάλωσης με εξειδίκευση των παραδοχών που λαμβάνονται υπόψη, καθώς και τη μεθοδολογία οριστικοποίησης της κατανάλωσης που λαμβάνεται υπόψη με τους «Έναντι» Λογαριασμούς στον εκκαθαριστικό λογαριασμό. Για κάθε επιμέρους χρέωση, απαιτείται η διακριτή αναγραφή της υπηρεσίας στην οποία αφορά, των μεγεθών που τιμολογούνται, των αντίστοιχων μοναδιαίων τιμών χρέωσης, των τυχόν παραμέτρων που

αφορούν και της περιόδου χρέωσης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 11, 28 και 29 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας και στην Απόφαση ΡΑΕ 409/2020.

4.4. Οι Προμηθευτές οφείλουν να αναρτούν το συνολικό περιεχόμενο των Συμβάσεων Προμήθειας στην ιστοσελίδα τους, στο ίδιο σημείο στο οποίο περιγράφεται το προϊόν προμήθειας. Επίσης, οφείλουν να δημοσιοποιούν στην ιστοσελίδα τους αρχείο με το σύνολο των εμπορικών προγραμμάτων και των συμβατικών όρων, που έχουν ισχύσει κατά τα τελευταία τρία (3) έτη.

5. Ειδικές Ρυθμίσεις για την Χρέωση Προμήθειας των Προϊόντων Κυμαινόμενης Τιμολόγησης

5.1 Τα προϊόντα κυμαινόμενης τιμολόγησης, των οποίων η χρέωση προμήθειας διαμορφώνεται βάσει μεγέθους/δείκτη της χονδρεμπορικής αγοράς, δεν περιλαμβάνουν κανέναν επιπρόσθετο μηχανισμό αναπροσαρμογής αυτής.

5.2 Οι Προμηθευτές που προσφέρουν Προϊόντα Κυμαινόμενης Τιμολόγησης, των οποίων η χρέωση προμήθειας διαμορφώνεται βάσει της διακύμανσης των μεγεθών/δεικτών της χονδρεμπορικής αγοράς προηγούμενου μήνα σε σχέση με τον μήνα κατανάλωσης, υποχρεούνται να δημοσιοποιούν την Τιμή Προμήθειας το αργότερο έως την πρώτη μέρα του μήνα κατανάλωσης (M).

5.3 Οι Προμηθευτές που προσφέρουν Προϊόντα Κυμαινόμενης Τιμολόγησης, των οποίων η χρέωση προμήθειας διαμορφώνεται βάσει της διακύμανσης των μεγεθών/δεικτών της χονδρεμπορικής αγοράς του μήνα κατανάλωσης, υποχρεούνται να δημοσιοποιούν την Τιμή Προμήθειας το αργότερο έως την πρώτη μέρα του τρίτου μήνα μετά τον μήνα κατανάλωσης (M+3).

6. Σημάνσεις διαφάνειας στα προϊόντα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας

6.1 Οι Προμηθευτές οφείλουν να επισημαίνουν κάθε προϊόν Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σύμφωνα με τις ακόλουθες «Σημάνσεις Διαφάνειας» προκειμένου οι καταναλωτές να κατανοούν άμεσα και ευχερώς το πλέον σημαντικό χαρακτηριστικό του προϊόντος που τους προσφέρεται, δηλαδή αν η Χρέωση Προμήθειας είναι σταθερή ή κυμαινόμενη ή δυναμική.

A) Προϊόντα Σταθερής τιμής Ορισμένου Χρόνου και Σταθερής Τιμολόγησης (Σταθερά Τιμολόγια) – Σήμανση με χρώμα μπλε:

Πρόκειται για Προϊόντα, για τα οποία ισχύει μία σταθερή τιμή προμήθειας (€/KWh) για όλη την περίοδο ισχύος της Σύμβασης Προμήθειας. Οποιοδήποτε προϊόν εμπίπτει στην εν λόγω κατηγορία οφείλει εφεξής να φέρει **μπλε σήμανση**.

Η τιμή των εν λόγω προϊόντων ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Προμηθευτή και κοινοποιείται στη ΡΑΑΕΥ την πρώτη μέρα του μήνα εφαρμογής της.

B) Προϊόντα Κυμαινόμενης Τιμολόγησης – Σήμανση με χρώμα πράσινο

B1) Προϊόντα Κυμαινόμενης Τιμολόγησης (με ανακοίνωση τιμής ex-ante)

Πρόκειται για Προϊόντα με κυμαινόμενη Χρέωση Προμήθειας (€/KWh), η οποία:

(α) είτε προκύπτει από υπολογιστικό τύπο ο οποίος συνδέεται με δείκτες της χονδρεμπορικής αγοράς οι οποίοι εκκαθαρίζονται πριν την έναρξη του μήνα κατανάλωσης

(β) είτε προκύπτει από συνδυασμό σταθερής χρέωσης προμήθειας και μηχανισμού διακύμανσης ο οποίος εκκαθαρίζεται πριν την έναρξη του μήνα κατανάλωσης.

Η τιμή των εν λόγω προϊόντων ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Προμηθευτή και κοινοποιείται στη ΡΑΑΕΥ την πρώτη μέρα του μήνα εφαρμογής της.

B2) Προϊόντα Κυμαινόμενης Τιμολόγησης (με ανακοίνωση τιμής ex post)

Πρόκειται για Προϊόντα με κυμαινόμενη Χρέωση Προμήθειας (€/KWh), η οποία:

(α) είτε προκύπτει από υπολογιστικό τύπο ο οποίος συνδέεται με δείκτες της χονδρεμπορικής αγοράς οι οποίοι εκκαθαρίζονται το αργότερο δύο μήνες μετά τον μήνα κατανάλωσης.

(β) είτε προκύπτει από συνδυασμό σταθερής χρέωσης προμήθειας και μηχανισμού διακύμανσης ο οποίος εκκαθαρίζεται το αργότερο δύο μήνες μετά τον μήνα κατανάλωσης.

Η τιμή των εν λόγω προϊόντων ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Προμηθευτή και κοινοποιείται στη ΡΑΑΕΥ την πρώτη μέρα του τρίτου μήνα μετά τον μήνα εφαρμογής της.

B3) Προϊόντα Μεικτής Τιμολόγησης

Πρόκειται για Προϊόντα τα οποία επιδεικνύουν χαρακτηριστικά και των σταθερών και των κυμαινόμενων Προϊόντων (B1 ή B2).

Η τιμή των εν λόγω προϊόντων ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Προμηθευτή και κοινοποιείται στη ΡΑΑΕΥ είτε την πρώτη μέρα του μήνα μετά τον μήνα εφαρμογής της είτε

την πρώτη μέρα του τρίτου μήνα μετά τον μήνα εφαρμογής της, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της μεικτής τιμολόγησης

Οποιοδήποτε προϊόν εμπίπτει στις ανωτέρω B1, B2 και B3 κατηγορίες οφείλει εφεξής να φέρει **πράσινη σήμανση**.

(Γ) Προϊόντα Δυναμικής Τιμολόγησης – Σήμανση με χρώμα πορτοκαλί

Πρόκειται για Προϊόντα τα οποία παρέχουν κυμαινόμενη Χρέωση Προμήθειας, η οποία αντικατοπτρίζει τη διακύμανση της τιμής στις αγορές άμεσης παράδοσης, συμπεριλαμβανομένων των αγορών επόμενης ημέρας και των ενδοημερήσιων αγορών, και προσφέρονται σε καταναλωτές που έχουν εγκατεστημένο ευφυή μετρητή.

Οποιοδήποτε προϊόν εμπίπτει στην εν λόγω κατηγορία οφείλει εφεξής να φέρει **πορτοκαλί σήμανση**.

6.2 Οι Σημάνσεις Διαφάνειας πρέπει να αποτυπώνονται σαφώς σε όλα τα τυποποιημένα έντυπα του Προμηθευτή, στην ιστοσελίδα του καθώς και τις προωθητικές ενέργειες. Οι Προμηθευτές καλούνται όπως υιοθετήσουν αμελλητί τις Σημάνσεις Διαφάνειας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

6.3 Η Αρχή θα προβαίνει στην ανάρτηση των τιμών των Προϊόντων Προμήθειας Ηλεκτρικής στην ιστοσελίδα της προκειμένου οι καταναλωτές να δύνανται να έχουν ευχερή πρόσβαση στη σχετική πληροφορία, να επαληθεύουν τις χρεώσεις τους και να προβαίνουν στις βέλτιστες επιλογές κατά τις ιδιαίτερες ανάγκες τους, προς εξυπηρέτηση των ενόμων συμφερόντων τους.

7. Εφαρμογή της παρούσας απόφασης

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Τα ρυθμιστικά μέτρα των άρθρων 1 έως και 3 της παρούσας εφαρμόζονται έως την 31.12.2023, ενώ τα μέτρα των άρθρων 4 έως και 6 εφαρμόζονται έως και την 31.12.2024.

Αθήνα, 21/09/2023

Ο Αντιπρόεδρος του Κλάδου Ενέργειας

Δημήτριος Φούλαρης